

TURAI HIRLAP

KÖZÉLETI HAVILAP

1993 JÚNIUS (Szent Iván hava)

GROSS ARNOLD grafikája

KORANYÁR

1

Kis réten ülök, vállig ér a fű
s zizegve ring. Egy lepke kószál,
S zizegve bomlik hánatom, a nap
felé az útról könnyű por száll.

Leül a fű is, fényes szél taszítja,
az égi kékség ráncot vet fölöttem,
apró neszek s apró szöszök repülnek
a fák közt, merre verset írva jöttem

2.

Szavak érintik arcomat: kökörösir, -
suttogom, - s te csillogó, te kankalin,
Szent György virága, Péter kulcsa fel
hullámos folt az árok partjain!
S ha elvirítasz, majd jön helyedre más,
törökszegfű jön, apró villanás!

JÚNIUS

Nézz csak körül, most dél van és csodát látsz,
az ég derűs, nincs homlokán redő,
utak mentén virágozik mind az ákác,
a csermelynek arany taréja nő
s a fényes levegőbe villogó
jeleket ír egy lustán hősködő
gyémántos testű nagy szitakötő.

(1941. február 28.)

RADNÓTI MIKLÓS

LAPUNK TARTALMÁBÓL

Mányoki Tamás: A turai lovasesata 1849. június 20-án

Népfőiskola az egészségügyről - Cserkészek fogadalomtétele - Riport Seres Ilonával
A biogazdálkodásról - Sport - Tájékoztató az építési engedély kérelem mellékleteiről

A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÜLÉSÉRŐL

A testület májusi ülésére a munkatervben meghatározott időpontban, az alábbi napirendi pontokkal került sor.

1. Beszámoló az óvodák tevékenységéről.
2. Az óvodai beiratkozás eredménye.
3. Tájékoztató a bölcsőde helyzetéről.
4. Az első lakáshoz jutók támogatásáról szóló rendelet felülvizsgálata.
5. Egyebek: Szervezeti és Működési Szabályzatról szóló 1/1993. sz. rendelet módosítása.
6. Tájékoztató a 93-94. évi tanév előkészítéséről.

A jelenlevők köszöntése után a polgármester a napirendi pontok módosított sorrendjét elfogadatulva rátért a lejárt határidejű határozatok ismertetésére. Ezek közül a lényegesebbek:

- a vízmű megkezdte a közutakkal kapcsolatos felmérést és ez alapján a leszerelést,
- a II. világháborús emlékmű elkészítésére beadott pályázatok nyertesével a szerződés létrejött,
- megkezdődik a Szent János szobor áthelyezése, a restaurálását Túróczi Feri bácsi vállalta,
- mindannyian tapasztaltuk, hogy a kukás szemétszállítás beindult,
- a DIGITEL 2001 Rt-nek megtörtént az átutalás, a gépek Isaszeg-Dány között megindultak.

Az első napirendi ponthoz mindkét óvodavezető írásos anyagot készített, amelyből a testület tagjai megismerhették az egy év végzett munkát, tájékoztak az óvodák létszámáról, a csoportok létszámösszetételéről, a dolgozók átlagbérééről stb.

Az írásos anyaghoz mindkét óvónő szóbeli kiegészítést fűzött, aminek végső kicsengésére mindkét esetben a gyermekorvosi tevékenység (inkább hozzáállás!) pozitívnak nem mondható értékelése volt.

A testület elfogadta az óvodák beszámolóit, azzal a számára is fontos tanulsággal, hogy legközelebb a beszámolóhoz a testület adjon szempontokat, illetve a két vezető óvónő egyeztesse, miről fog írni. Így két anyag összehasonlítható lesz.

Az óvodai beiratkozás eredményéről készített írásos anyag akkor keletkezett, amikor a beiratkozás még tartott.

A szóbeli kiegészítésből - Erdélyi Ágnes - és az írásos anyagból két fontos dolgot emelnék ki:

- Az új beiratkozási szisztémát előbb-utóbb mindenki elfogadja, megérti.
- Az óvodába történő beosztást az óvónők együtt végezzék.
- Túljelentkezés esetén Bizottság dönt a felvételtől.

A harmadik napirendi pontban még mindig a legfiatalabb korsztállyal foglalkoztunk. A bölcsőde átszervezéséről készült írásos anyag, illetve a vezetőnő hozzászólása alapján úgy döntött a testület, hogy egyelőre a régi, megszokott helyén üzemelhet tovább, hiszen pillanatnyilag a tervezett 20 fő helyett 27 fő a gondozott kisgyerekek. (Várhatóan a téli időszakra megcsappan a létszám, de most ilyen nagy az igény.)

A MESZ által sürgősen elvégzendő munka a mára életveszélyes léckerítés megjavítása, illetve felújítása. A nyári takarítási munkákat a bölcsőde vezetője és a MESZ vezető egyezteti.

Az első lakáshoz jutók támogatásáról szóló rendelet felülvizsgálatát a településfejlesztési, majd ezt követően az ügyrendi bizottság is elvégezte. Mindkét bizottság a rendelet megmaradása mellett döntött, ezt javasolta a testületnek. A legfontosabb módosítás, hogy a pénzügyi bonyolítást nem az OTP, hanem a polgármesteri hivatal pénzügyi csoportja végzi. A 38/93. határozatot a testület visszavonta, mivel az SzHSZ értelmében nem a bizottság, hanem a testület dönt a támogatások odaítéléséről.

- Az ebéd utáni folytatás borítékbontással kezdődött, a Tancsics Mihály úti portára érkezett pályázatok ismertetésével. Mivel egyik pályázó sem ígerte a meghirdetett összeget, a testület 8 szavazattal egy tartózkodás mellett az újbóli kiírásról döntött.

Ezek után az általános iskola problémáival foglalkozott a testület. A polgármester beszámolt arról, hogy igazgató ügyben tovább folynak a tárgyalások. Megerősítésre került, hogy a jelenlegi vezetés következő tanév indítását, illetve ezek előkészítő munkáit elvégzi, s szeptemberre talán lesz - legalább megbízott - igazgatója az iskolának. A következő ülésen Jónás Sándor mb. igazgató fog beszámolni - fő napirendi pontban - az elmúlt egy évben végzett munkáról.

Az egyebekben a testület - jóváhagyta az elsőfokú (tehát elutasító) határozatot két munkanélküli jövedelemplótló támogatási igénnyel kapcsolatos fellebbezésben, ugyancsak kénytelen volt elutasítani - a törvény értelmében 2 db Közgyógy igényt is. A köztársasági megbízott véleménye alapján a Szervezeti és Működési Szabályzatban néhány apróbb módosítást kellett végrehajtani, így most már véglegesnek mondható az alapszabály. A testület arról is döntött, hogy az egyedül, vagy ketten egy lakásban (külön) élő 70 éven felüli turai lakosok ne fizessenek szemétszállítási díjat.

Fentiekben kívül foglalkozott még a testület:

- A Szent János szobor talapzatra érkezett pályázati makettel,
 - a vásártéren létesítendő épület és kiegészítő berendezésnek terveivel: iroda, WC-mosdó, mázsa, állatitató, felhajtó (ez utóbbi Lukács Gábor ötlete, köszönjük).
- 1/4 6-kor befejeződött az ülés.

Sára Mihály

ANYAKÖNYVI ADATOK

1993. május havi

Születés

Bíró Noémi	(1993. 02. 28.)
Csorba Nikolettta	(1993. 04. 12.)
Edvi Balázs	(1993. 04. 02.)
Nyerlucz András	(1993. 03. 21.)
Tolnai Adél	(1993. 03. 20.)
Radics József	(1993. 04. 04.)
Tóth Tamás	(1993. 03. 22.)
Zölde Renátó	(1993. 04. 14.)

Házasságkötés

Benke László - Polgár Mária
Csörgi Csaba - Pintér Szilvia
Gólya Péter - Tóth Timea
Horváth Dezső - Szénási Veronika
Keserű László - Batta Ilona
Sóti Zsolt - Benke Ilona Valéria

Halálozás

Gólya Sándor (52 éves)	Alsóerdősor 4.
Sára János (77 éves)	Bartók B. út 21.
Sára István (64 éves)	Tabán út 33.
Tóth-Zsiga Péter (87 éves)	Iskola út 10.

Tura, 1993. június 4.

Az önkormányzat képviselő-testület következő ülése

1993. június 28-án (hétfő) 9 órakor lesz.

Napirend:

1. Az iskola gazdálkodása a 92/93-as tanévben, működésének törvényessége.
2. Gazdaképző 1994. évi indításának feltételei.
3. Jelentés a Műszaki Csoport tevékenységéről.

TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI KÉPVISELŐVÁLASZTÁS TURÁN

Május 21-én községünkben is megtörtént az egészségbiztosítási és a nyugdíjbiztosítási önkormányzatok képviselőinek választása. A 6009 nyilvántartásba vett választópolgár közül, 2249-en járultak az urnákhoz. A szokatlan időpont (pénz-tekintetű munkanap) ellenére, a megjelenési arány 37 %-os volt.

A megjelentek közül érvényesen szavazott 2125 fő, a megjelentek 94,5 %-a. Turán, - az országos végeredményhez hasonlóan - A Magyar Szakszervezetek országos Szövetségének (MSZOSZ) jelöltjei kapták a legtöbb szavazatot. Számszerűen 899-et (42 %-ot) az egészségbiztosítási és 878-at (41 %-ot) a nyugdíjbiztosítási képviselők választásán. Őket a Keresztényszociális Szakszervezetek Országos Szövetsége követi a turai szavazatok összesítése alapján. Az MSZOSZ-re szavazókhoz képest, megközelítőleg fele annyian tették le a voksukat a szak- szervezeti szövetség mellett.

A választások rendben, csendben zajlottak le. Valamennyi szavazókörben fegyelmezetten, minden rendbontás nélkül adták le a szavazólapjaikat az emberek este 8 óráig. Az összesítés még a választás napján 23 óráig megtörtént a Polgármesteri Hivatalban. Jogorvoslatért nem fordult senki a helyi Választási Bizottsághoz.

Ezúton is szeretnék köszönetet mondani a választási szervek - Szavazatszámlláló Bizottságok, Választási Bizottság - valamennyi tagjának, a választási munkacsoport tagjainak, a Műszaki Ellátó Szervezet dolgozóinak lelkiismeretes munkájáért. Külön köszönöm a Vasutas Szakszervezetek nyugdíjasainak önzetlen segítségét, akik delegált tagként vettek részt, a Szavazatszámlláló Bizottságok munkájában.

Tura, 1993. május 31.

Vadász György jegyző
helyi választási munkacsoport vezetője

POLGÁRŐRSÉGRŐL

Községünkben 1991. tavaszán alakult meg a polgárőri csoport a képviselő-testület kezdeményezésére. Ezt követően az 1991. augusztus 26-i testületi ülésen 14 fő polgárőr kapott hivatalos megbízást, hogy a helyi rendőrökkel közösen teljesítsenek szolgálatot a község közbiztonságának, közrendjének megóvása érdekében.

Az első időszakban két polgárőr és egy rendőr teljesített éjszakai járőrügyletet, majd később egy rendőr és egy polgárőr. Az eddig eltelt két évben az előző évekhez képest a bűnesetek, bűncselekmények száma mintegy 30 %-kal csökkentek.

A polgárőri csoport tevékenysége nemcsak az éjszakai ügyeleti szolgálatra terjed ki, hanem amennyiben a rendőrség igényli, napra is. A polgárőri csoport tevékenységével kapcsolatban meg kell azt említeni, hogy a polgárőrök hatásköre nem terjed ki egyéni intézkedés megtételére.

1992. szeptemberétől a polgárőrök-rendőrök kezdeti közös ügyeleti beosztása megváltozott. Ennek az volt az oka, hogy a rendőrség állományába újonnan felvett rendőrök továbbképzése, beiskolázása miatt csökkent a szolgálatra beosztható rendőrök száma, és így alakulhatott ki az a helyzet, hogy a polgárőrök nem rendőrökkel közösen voltak ügyeletre beosztva. Ez az ügyeleti rendszer is jó volt, mert ez alatt az időszak alatt sem növekedett a bűncselekmények száma.

A jobb eredményesebb munkavégzés érdekében 1993. januárjától a polgárőri csoport 16 főre növekedett, ami még mindig nem mondható véglegesnek.

Jelenleg - 1993. júniusától - visszaállt az az ügyeleti rendszer, mely kezdetben volt.

1993. évi célja a polgárőri csoportnak, hogy a jelenleginél még jobban, hatékonyabban tudjon együttműködni a rendőrséggel és a lakossággal a közbiztonság megóvása érdekében. Éppen ezért örömmel veszi a rendőrség a polgárőri csoport is, hogy egyre többen jelentkeznek erre a kimondottan társadalmi munkára.

Végezetül köszönetet mondok a képviselő-testület és a rendőrség nevében minden polgárőrnek az eddig végzett munkáért.

Diós Csaba

MADARAK ÉS FÁK NAPJA

Versekkel, énekekkel, zenével köszöntötték a természet az általános iskolások május 20-án. A felső tagozatosok a Köztársaság úti iskola udvarán, az alsósok a kastélykertben gyűltek össze a természet csodálatára.

Az ünnepségeket Lendvai Mártonné és Gregán Jánosné, illetve Hubert Zoltánné rendezte. Az ünnep műsort is ők állították össze.

AZ ERDŐ FOHÁSZA

Vándor, ki elhaladsz mellettem,
ne emelj rám kezet!

Én vagyok a tűzhelyed melege
Hideg téli éjszakákon, én vagyok
tornácod barátságos fedele,
melynek árnyékába menekülsz
a tűző nap elől, s gyümölcsöm oltja
szomjadat.

Én vagyok a gerenda, mely házad
tartja, én vagyok asztalod lapja,
én vagyok az ágy, melyben fekszel,
a deszka, amelyből csónakodat építed.

Én vagyok házad ajtaja,
bölcsöd fája - koporsód fedele.

Vándor, ki elmegy mellettem,
hallgasd a kérésem:
ne bánts!

A madarak és fák tisztelete megszépíti napjainkat - mondta Lendvai Mártonné, az ünnepségen elmondott beszédében, majd így folytatta:

Kell a tűzhely melege, ahol együtt lehetünk családdunkkal, ahol segíthetünk egymás gondjain.

Kell fedél a fejünk fölé, ahová a nap - lassan káros - sugarai elől elbújhatunk, mert a vészesen elvékonyodott ózonréteg már nem tudja kiszűrni a káros hatásokat. Kell asztal, ahol étkezés közben beszélgethetünk, és erőt gyűjthetünk további munkánkhoz. (Az asztalra kerülő élelmet egyre nehezebb megteremteni. Jó lenne megtanulni, hogy az utolsó morzsát is becsülni kell.)

Kell ágy, ahol pihenhetünk. Megújulni, erőt gyűjteni naponta kell. Fáradtan, betegen élni, dolgozni nem lehet.

Kell bölcső, ahol nevelhetjük a felnövekvő nemzedéket, és kell majd egyszer - ha emberi méltóságban megöregszünk, életünk lassan leperog - koporsó is.

Óvjuk egymást, óvjuk a környezetet, óvjuk az élővilágot minden tagját!

És ne csak a Madarak és fák napján...

E.Á.

A TURAI LOVASCSSATA

1849. július 20.

Írta: Mányoky Tamás

Lóra, lóra! - hangzott szolnokabonyi táborunkban a délelőtti 11 órakor július 19-én háromezer huszár Perczel, Mészáros, Dessevffy s 500 lengyel dzsidas Visoczy (lengyel) vezérlete alatt egy faluban szállottunk le. - Öt-hat órai pihenés után, jóval hajnal előtt már ismét útban voltunk, mindig északi irányban haladva. -

Úgy 8 óra tájban híre ment, hogy előcsapatunk a szomszédos kukoricaföldeken 14-15 kozákokat fogott el, a minthogy kevés idő múlva alkalmunk esett meglátni az elfogottakat. -

Igen közönséges arcú, buta kinézésű, de már mind 30-40 közt levő férfiú volt, görhes kicsiny lovaikra széles, lapos nyereg szorítva. - Ezeknek a félelemtől remegő s nyomorúságos tekintetű emberek látása, igen bátorítólag hatott a legénységre. -

Mintegy 11 óra körül fel Hatvan felé haladva, egy csillogó erdőt pillantottunk meg. - Ott vannak a muszkák, ott az orosz, hangzott fel a legénység soraiban és az a csillogó erdő megmozdult. - Harmincezer orosz jött felénk a nap sugaraitól ragyogó fegyverzetben. -

Nálunk is azonnal megkezdődött a felvonulás. - Megharsantak a trombiták, a nyargancok vitték széjjel a parancsot. - Mi Károlyiak a közepet, a jobbot a Radeckyek, a balat a Bocskayak foglalták el. - Még el sem igazodtunk, megdördültek az ágyúk. - Nekünk volt 8, az oroszoknak 40. - Így nagy differencia mellett az ágyúzás rövid ideig tartott, nemcsak mert ötszörös túlerő ellenében nem vettük fel az ágyúparkját, hanem főleg azért, mert a kozákok vakmerősége mondatnám szemtelensége igen felingerelt bennünket. -

Tőlünk ugyanis balra egy kis erdő felől mint egy 30 kozák hosszú pikájokkal a levegőben hadonászva felénk nyargalt, aztán tüntetőleg az orosz sereg felé húzódtak. -

Perczel parancsára azonnal reájok rohantunk és jobb szárnyunk a roham erejével alighogy lenyargalta őket, az óriási homokporból kibontakozva, magunk előtt találtuk az Olga ezredet. - Nekivágtunk s velük teljesen összekeveredve, nagy erővel ment a viaskodás. - A nap forrón lövelte sugarait, a sok ezer ló iszonyú port vert fel, izzadság és vér hullott a homokra. - Tábornokaink segítségünkre küldék a Bocskayékat, de azok vitéz nevükről megfélekedve, nem mernék bevágni, visszafordulnak, a muszka vérszemet kap s már már veszve valánk, amidőn az öreg Radeckyek rájuk rontanak. - A váratlan támadásra az oroszok kezdenek közülünk kibontakozni. - Fel a dombra! - Hangzik a kiáltás, de alig

hogy a dombláncolatra felvágatunk, a tulsó völgyben csatakészen álló s tőlünk nem láthatott orosz gyalogság egy hatalmas sortüzet bocsát reánk - Vissza, vissza! - hangzott fel újra - az erdő felé, és mi ekkor ez idő alatt ismét sorakozott orosz lovasságon a kétségbeesés erejével áttörve, vágattunk kimerült lövőink az említett erdő felé. - Az oroszok nem üldöztek. -

A 30.000 orosz legyőzte a 3.000 magyart, de biztosítom e sorok olvasóját, hogy a csata feleit nincs oka pirulni a magyarnak. - Győzni lehetetlen volt, de hogy ezen alig egy negyedórát tartott csatában keményen folyt a viaskodás, hivatkozom Horváth Mihály a nagy történetíróra, ki azt írja a turai lovascsatáról: holtakban és sebesültekben a mi veszteségünk 100-ra, az oroszoké 60-ra tehető. - Közülünk Károlyiak közül elesett egy hadnagy, egy őrmester Szele Andor, Rokonffi József káplár és 17 köztvitész. - Megsebesültek Pálincás az őrnagy, Apagyí és Degré Alajos kapitányok, az író és az én szakasparancsnokom Szili Móric főhadnagy, mindannyian keményen megvagdval, kisebb-nagyobb sebet kaptak altisztek és köztvitések 32-en, jó magam is épen a midőn egy orosz huszár bal álkapcsát ketté vágta, kapta hátulról egy pika vasgombjával oly erős ütést nyakcsigolyámra, hogy fejem a lovam nyakához vágódott. -

Az oroszok halottjaikat kocsikra rakván, nem tudni hol temették el, de egy Golstein Ágoston nevű agyonvagdalt őrnagyot a csata utáni napon az orosz fővezér Kuprianoff Pál parancsára nagy pompával a turai templom kerítésén belül temették el s amint engem dr. Homonnay Ferenc turai derék orvos értesített, az őrnagy neje 9 éven át július 20-án mindig megjelent férje sírjánál egy inas és két osztrák katona kíséretében, hogy ott a házastársi hűségnek és szeretetnek forró könnyekkel áldozzon. -

Én pedig a midőn hosszú 50 év lefolyása után mindenképpen megöregedve e drága emlékü napon, rólátok emlékezem akkori ifjú huszárpajtásaim, kiket ott Tura homokos dombjai között a kozák pika vagy kard a magyar nemzet szentjeivé avatott s már félszázad óta pihentek a dúló csaták után: kívánom, álmódzatok tovább is dicsőségről és szabadságról a sírotok felett emelkedő szép honvédszobor alatt s ha majd a halál parancsszavára Mihály angyal paripályán én is berukkolok az örökkévalóságba, kérlek, fogadjatok be soraitokba, ki egykor veletek csatáztam hazáért szabadságért. -

KI VOLT MÁNYOKY TAMÁS?

Anyai nagyapám Mányoky Tamás aki Gyöngyösön (Tolna m) 1832. szeptember 19-én született, 1848-ban a pápai református gimnázium tanulója volt. -

Az akkori vele történt eseményeket nekem mint fiú unokájának a következőképpen mesélte el. - A forradalmi eseményekre való tekintettel a tanévét korábban fejezték be. - Az idősebb diákok még Pápán zászló alá jelentkeztek, a fiatalok pedig haza mentek a szülői házba. - Nagyapám is mivel még a 16 évet sem töltötte be, haza került Gyöngyösre. - Otthon nem volt nyugta, mert őt is hatalmába kerítette a forradalom heve. - Ebben a nyugtalan lekiállapotban többször kérte szüleit, hogy engedjék el katonának, de fiatal korára való tekintettel a szülői beleegyezést nem kapta meg, - sőt a hosszú pipaszár is kilátásba volt helyezve! - 1848. június havában egy szép nyári este amikor az együtt volt család a verandán vacsorázott, étkezését előbb fejezte be, bement a szobába, a kredencből kivette az ezüst evőeszközöket, egy zsákdarabba begöngyölte és nekivágott a sötét éjszakának. - Reggel ért Paksra, ott az ezüstöt a kalmároknak eladta. - Így pénzhez jutott, hajójegyet váltott és felutazott Pestre. - Felérkezvén a Károlyi kaszárnyában az egyik sorozóbizottságnál jelentkezett, de kérését fiatal korára való tekintettel elutasították. - A nagy sorozási forgatagban leült egy lócára, rettenetesen el volt keseredve, mert haza menni nem mert. - Amint ott szomorkodott, megszólította egy tiszt és megkérdezte, hogy miáratban van ott? - Elpanaszolta helyzetét, a tiszt megértőleg fogadta az elmondottakat, és azt tanácsolta neki, hogy tekintettel erős fizikumára, egy másik bizottságnál jelentkezzen, mondja azt, hogy a 18 évet betöltötte, különben sem kérnek ott senkitől keresztlevelet. - Így is történt és

mindjárt besorozták és beosztották a 16. Károlyi huszárezredbe. - A kiképzésen átesve ezrede az Alföldön lehúzódtott Bácskába, a telet Szenttamás körzetében töltötték, feladatuk a lázongó rácok fékentartása volt. - 1849. tavaszán lovashadosztályát a hazánkat előzőnlő oroszok ellen felvezényelték Cegléd - Hatvan környékére és 1849. július 20-án a turai lovascsatában vett részt! -

A szabadságharc több lovascsatájában részt vett, valamint a tábori életről kapcsolatos egyéb érdekes eseményeinek leírását a szüleinnek levél kíséretében (Nagyszékely, Tolna m. 1903. január 22.) küldte meg azzal, hogy: - Ajánlom László unokámnak, hogy dagadjon gömbölyű melle 20 éves korában, ha olvassa, mint verekedett 3 ezer huszár 30 ezer muszkával. - A 3 ezer között volt az ő öregapja is. - Adja Isten, hogy úgy legyen! - Ez a László unoka én vagyok!

A szabadságharc drámai utolsó felvonásából a Szeged - Szőreg-i csatából az osztrák lovasokkal (vasas német) vívott egyenlőtlen harcából kardvágástól eredő súlyos fejsébbel került ki. - Ezt a feltűnően látható kitüntetését halálakor magával vitte a sírba! - Világos alól megszökött, és izgalmaikkal teli viszontagságos körülmények között került haza a szülői házba. -

Tanulmányinak befejezése után a kunszentmiklósi ref. gimnáziumban vállalt tanári állást. - Abban az időben a tanároknak is hűségsküvet kellett tenni Ferenc József császárra, ezt megtagadta, állását otthagván a pápi pályára lépett. - Hosszú éveken át a nagyszékelyi (Tolna m.) ref. egyháznak volt a lelkipásztora. - Amikor meghalt (1911. március 7.) 13 éves voltam, minden akkori elbeszélésére ma is életem emlékszem. -

Pécs, 1971. nov. 6.

Györi László

NÉPFŐISKOLA

EGÉSZSÉGÜNK MA - EGÉSZSÉGÜGY MA

címmel népszerű - tudományos előadást hallgathatott az a mintegy 100 főnyi érdeklődő, aki eljött az új házasságkötő terem-be május 7-én este 8 órakor.

Dr. Köles József belgyógyász - a hatvani kórház igazgatóhelyettese és **Dr. Pásztor Annamária** bőrgyógyász - a hatvani kórház főorvosa beszélt egészségünk megőrzésének fontosságáról, ezzel kapcsolatos feladatainkról és lehetőségeinkről.

Jó volt hallgatni a két turai származású orvost, akik némi megilletődöttséggel álltak a hallgatóság elé.

Sok ember előtt szólni lámpaláz nélkül - csak keveseknek sikerül. A két orvos megilletődöttségében azonban a turai emberek tisztelete volt érezhető. Nevezhetjük hivatástudatnak is, de szebb, ha **EMBERSZERETETRŐL** beszélünk...

Az egészség nem más, mint az ember szellemi, testi és szociális jóléti állapota - hangzott a meghatározás **Köles doktortól**.

Az országban számos népbetegség van jelen. (Népbetegségről akkor beszélünk, ha a lakosságnak több mint 1 %-a szenved.) Népbetegség nálunk - a többi közt - a magas vérnyomás, a túlsúly, az alkoholizmus és a dohányzás.

Az elvesztett egészséget meggyógyítani sokkal nehezebb, mint a betegséget **MEGELŐZNI**. A túlsúly az egyik legnagyobb veszéllyel járó elváltozás. Mi magyarok - szeretünk enni. Szeretjük a nehéz, zsíros, fűszeres ételeket, mert ezt a hagyományt örököltük. És szeretünk este sokat enni - ha tudjuk is, hogy helytelen -, mert életünk berendezkedése olyan, hogy csak este - a vacsoránál - tud együtt lenni a család.

A túlsúlyos ember állandóan (éjszaka is) terheli a szívét. Vérének magas a zsírszintje. Az emelkedett zsírszint érlelmeszesedésre, a túlterhelt szív, a megterhelt keringés magas vérnyomásra hajlamosít. Az étrend megválasztásával, a racionális (zsírban, szénhidrátban szegény, fehérjében gazdag) ételek megszerelésével, a fizikai munkán túli, játékos, szórakoztató mozgással kerülhetjük el az elhízást. Egy belgyógyász professzor szerint a fogyókúra idején végzett legjobb testgyakorlat az a fejmogás, amit akkor végzünk, amikor elfordítjuk fejünket onnan, ahol az inycsiklandozó ételeket hozzák. Jó lenne megszívlelni...

Amerika felfedezése óta kaptak rá a dohányzásra az európai emberek. (Tehát az elmúlt 500 évben.) A szervezet nem viseli büntetlenül a dohányfüstöt.

Idült légzőszervi betegségek, az érrendszer károsodása, érszűkület esetleg a szívkoszorún, agyi vagy végtagi-ereken, a vese erein. Infarktus, a végtagok bénulása (esetleg amputáció), tüdőrák...

Vajon gondol-e ezekre a dohányzó ember?

Érlelmeszesedésre tesz hajlamossá a nem kezelt, folyamatosan nem ellenőrzött magas vérnyomás és a cukorbetegség. (Az esetek 95 %-ában nem ismert a betegség oka.) De egyensúlyban tartható mindkettő, ha a beteg fegyelmezett, és a szabályokat betartja. A sikernek 25 %-a múlik csak az orvoson, 75 %-a betegen. A feladat és felelősség is kb. ebben az arányban oszlik meg.

A testi higiéné fontosságát említette elsőként **Pásztor Annamária**. Mindig figyelni kell a kicsi dolgokra, mert egy lényegtelennek tűnő gombás megbetegedés vezethet el az ekcémaéhoz vagy orbánchoz, ha ez utóbbi esetben cukorbetegség is jelen van.

Az ember szereti az újabbnál-újabb kozmetikumokat kipróbálni. (Különösen a nők) Jobb azonban megmaradni egy egyszerű szappannál, dezodornál, habfürdőnél, mert kozmetikumaink által bőrrallergia léphet fel, ami nagyon nehezen kezelhető.

Nem lehetünk szemérmesek, ha nemi betegség gyanújával találkozunk, mert azt kizárólag orvosi beavatkozással lehet gyógyítani. A mikroszkópos vizsgálat és vérvétel nem kerülhető el. A titkolás, bujkálás nem visz eredményre. Az AIDS betegség megjelenésével lecsökkent a nemi betegégek száma, de ma is előfordul, hogy egy nemi betegségben szenvedő fiú nem tudja megmondani ki volt a lány, akitől a hétfégi diszkó óráiban kapta a bajt...

Idősebb emberek gyakori betegsége a lábszárfejkély. Nem reménytelen a gyógyítása, bár nehezen gyógyítható. Pihenés, pólya, torna, értágítógyógyszer szépen helyrehozza.

Vannak emberek, akik bizonyos gyógyszereket nem szedhetnek, mert bedagad a szemük, bőrkütiésük keletkezik, tehát gyógyszerallergiában szenvednek. Ilyen gyógyszer lehet a Penicillin, Allopurin, Amidazophenum, Kalmopyrin. A gyógyszerérzékenység nem múlik el. Gyógyszerallergiások esetén különösen fontos szabály, hogy csak orvos által javasolt gyógyszer szedhető.

Nem tudtuk eddig, hogy az oly sokszor dicsért kamilla mennyi bajt tud okozni - pl. gyulladt szem borogatásakor. Jobb a tisztavizes borogatás!

Gyakori jelenség a csalánkiütés. Fehérjementes diétával kell kezdeni a gyógyítását. (Hús, tej, tojás tilos)

A tyúkszem kutyatejjel, vérehullató fecskéfével, Egaverrel jól kezelhető otthon. Súlyosabb esetben orvosi szike és orvosi kanálka a megoldás.

Nem kell feltétlenül gondatlan tisztálkodás az un. hajlati gombásodás kialakulásához. Orvos által felírt kenőccsel gyógyítható.

A háti mellkasi, nyaki pöttösödést könnyű megszerezni, és nehéz megszabadulni tőle. Már létezik tablettá, amivel belsőleg is kezelhető. Ez is gombásodás. Nem fertőző.

A körömgombásodás (ami nyugodtan nevezhető népbetegségnek) is gyógyítható ma már. Létezik gyógyszer (ecsetelő és kenőcs), ami a körömbe is képes beszívódni, és rövid idő alatt hatáson. Ha igaz, hamarosan körömlakk formájában is kapható lesz.

Sok embernél okoz gondot a talpi keményedés vagy a sarki repedés. Fertőződés esetén orbánc lehet a következménye. ha este jól megáztatjuk, ledörzsöljük, zsíros krémmel bekenjük, folpackba "csomagoljuk", reggelre sima bőrfelületet kapunk.

Szükség van! az egészségügy teljes átszervezésére - tudtuk meg **Köles doktor** véleményét -, mert az eddigi rendszer az egyik leggazdaságatlanabb, leghátrébb rendszer volt az országban. Deklarálták, hogy Magyarországon mindenkinek jár a legmagasabb szintű és ingyenes egészségügyi ellátás. Csakhogy ez az ellátás sohasem volt legmagasabb szintű, és ingyenes sem.

A fizetésünk 50 %-át úgy veszik el tőlünk, hogy nem is látjuk. Ezért nem ingyenes. Pénzünk eddig belefolyt (befolyolyt) az államháztartás pénztárába. Az új elképzelés szerint az általunk befizetett társadalombiztosítási hozzájárulás nem kerülhet be az államkasszába, így belőle csak! az egészségügy finanszírozható, csak nyugdíjakra fordítható. Sajnos, vannak vállalatok, amelyek milliárdokkal tartoznak a társadalombiztosításnak. (10-15 milliárdra rúg a TB kintlévősége).

Az egészségügy elképzelhetetlenül drága. Műszerek, gyógykezelés, gyógyszerárak, infláció...

(Egy EKG készülék félmillió Ft...)

A társadalombiztosítási önkormányzati választás azt a célt szolgálja, hogy arra felkészült emberek olyan 2x60 fős testületet hozzanak létre, amely arról gondoskodik (és ellenőrzi), hogy megfelelő helyre kerüljön a pénzünk.

A választás azóta megtörtént. A társadalombiztosítási önkormányzatok felállítására, működésük megindulására, és főképp a remélt eredményekre **TÜRELEMMEL** kell várunk.

Élmény volt a két orvos előadása, amit a Vigyázó kör szervezett a Népfőiskolai előadások egyikeként.

Köszönjük Dr. Pásztor Annamária és Dr. Köles József tanácsait, tanácsait, és az emberi közelséget.

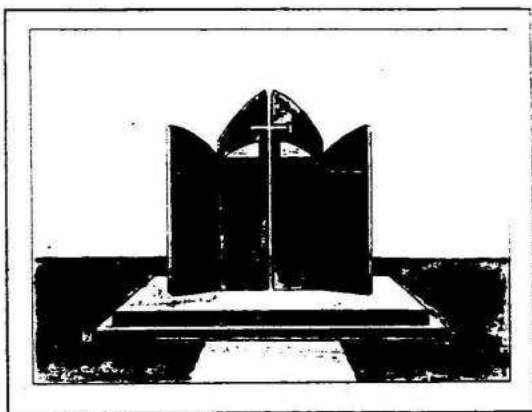
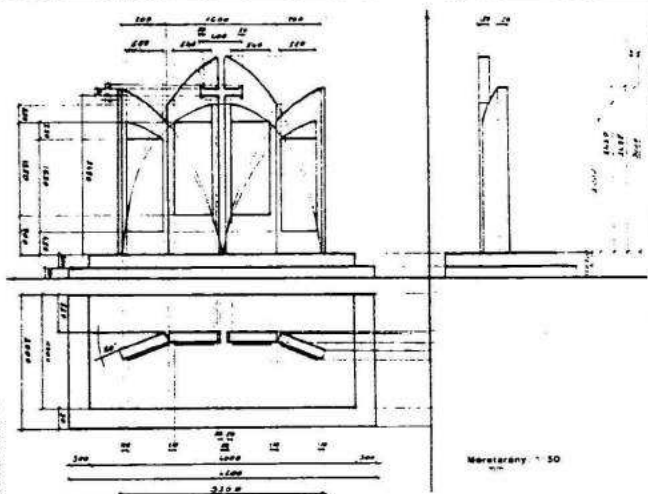
Testi, lelki és szellemi jóléti állapotot, tehát **EGÉSZSÉGET** kívánunk mindkettőjüknek - kicsit önzően - hogy sokáig tudjanak minket gyógyítani, ha megbetegszünk.

Erdélyi Ágnes

A II. VILÁGHÁBORÚ TURAI ÁLDOZATAI

Elhunytak, eltűntek:

1. Albulov Árpád (Kóródi Anna) Sárszög
2. Antal József (Szalai Erzsébet) I. 594.sz.
3. Balogh István (Marinka Viktória) II. 287.sz.
4. Balogh Péter (Gólya Mária) II. 248.sz.
5. Bata János (Balogh Franciska) Kónya sor 99.sz.
6. Benke István (Jenei Julianna) II. 36.sz.
7. Benke Mihály (Lukács Mária) Alsókert 144.sz.
8. Benke János (Gólya Mária) I. 182.
9. Benke Mihály (Lukács Mária) II. 208.sz.
10. Csányi János (Tóth Zs. Mária) II. 519.sz.
11. Csányi József (Kiss Julianna) II. 662.sz.
12. Csomádi János (Csomádi Anna) Alsókeri Újtelep
13. Czucz Anna (Szabó Anna) I. 329.sz.
14. Csehó József (Sáfrány Mária) I. 427.sz.
15. Csorba Gergely (Varjú Veronika) II. 153.sz.
16. Csorba László (Szilágyi Mária) I. 465.sz.
17. Csorba Jánosné (Hobrehely Anna) II. 56.sz.
18. Dányi József (Káré Erzsébet) I. 599.sz.
19. Deme János (Horváth Anna) Haraszt
20. Dobroviczky István (Kóvágo Mária) Iskola út 9.sz.
21. Fregvald Ferenc József (Fregvald Karolina)
22. Géczy Illés (Petrik Borbála) II. 727.sz.
23. Gémesi József (Kiss Ilona) I. 440.sz.
24. Gólya István (Tóth Franciska) Magdolna u. 9.sz.
25. ifj. Gólya Mihály (Szilágyi Veronika) I. 103.sz.
26. Gubics János (Lőrinc Anna) I. 266.sz.
27. Győri János (Maczkó Mária) I. 404.sz.
28. Gyurcsik János (Kajon Anna) Alsórét
29. Havasréti József (Fias Mária) II. 868.sz.
30. Hegedűs Béla József I. 181.sz.
31. Kalocsai Ferenc (Files Rozália) Isaszeg
32. Kanalovics Sándor (Kis Kartali Anna) II. 80.sz.
33. Kardoss Imre (Fodor Teréz) Trincs
34. Kerek Mihály II. 85.sz.
35. Kiss A. Mihály (Sára Veronika) Zöld-mező u. 5.sz.
36. Kiss Mihály (Sára Veronika) Zöld-mező u. 5.sz.
37. Kis Tóth Mihály (Kajtor Veronika) II. 705.sz.
38. Kiss A. István (Sára Veronika) Zöld-mező u. 5.sz.
39. Kocsis János (Hublik Erzsébet) Újsor 365.sz.
40. Köles József (Győri Veronika) II. 617.sz.
41. Kuti István (Pásztai Erzsébet) II. 332.sz.
42. Kuti Péter (Barna Anna) Gyóni Géza út 16.sz.
43. Lajtos Péter (Korponai Mária) I. 19.sz.
44. Lévai László (Basa Veronika) Vasút út 15.
45. Lévai János (Tóth Borbála) Zsámboki út 10.sz.
46. Lukács Gábor (Kajtor Veronika) Trincs 231.sz.
47. Maczkó Mihály (Morvai Mária) Galábos
48. Maczkó Péter (Tóth Rozália) I. 129.sz.
49. Maczkó Péter (Csörgi Mária) Papszög
50. Mészáros János (Sára Mária) I. 729.sz.
51. Nagy Tóth István (Zséri Mária) II. 322.sz.
52. Pataki János (Juhász Katalin) Haraszt
53. Pálincás Mihály (Meleg Anna) Rákóczi út 108.sz.
54. Pásztor Mihály (Csányi Rozália) Hévízi út
55. Pásztor Mihály (Tellér Franciska) Szalmáskert
56. Pásztai Mihály (Benke Mária)
57. Pázmándi Erzsébet (Tóth Mária) II. 31.sz.
58. Pázmándi Istvánné (Sára Mária) II. 31.sz.
59. Pázmándi János (Tóth Rozália) I. 604.sz.
60. Palacsek Ferencné, Bezzeg Julianna (Lóczy Borbála) II. 126.sz.
61. Palacsek Ferenc (Molnár Julianna) II. 126.sz.
62. Rab András (Széles Terézia) Lehel út 1.sz.
63. Rácz Mihály (Dolányi Anna) Gábor Áron út 21.sz.
64. Rácz Mihály (Sára Anna) II. 498.sz.
65. Sára József (Maszlag Margit) II. 200.sz.
66. Sára József István (Tóth Ilona) Hatvani út 8.sz.
67. Sára Mihály (Kiss Mária) Sárszög
68. Sára Mihályné, Tóth G. Julianna (Sára Erzsébet) I. 448.sz.
69. Sára Gábor (Kiss Mária) Gábor Áron u. 27.sz.
70. Sáfrán István (Blaskovics Mária) II. 504.sz.
71. Sáfrán Péter (Bagó Mária) Zsámboki telep 514.sz.
72. Sárosi János (Szemetkei Emma) II. 912.sz.
73. Sima István (Vaskó Anna) II. 323.sz.
74. Sima János (Tóth Zs. Erzsébet) Kónya sor 171.sz.
75. Sima Sándor (Vaskó Anna) II. Kónya sor 323.sz.
76. Sima József (Tóth M. Rozália) I. 117.sz.
77. Szabó László (Király Veronika)
78. Szabó József (Lukács Erzsébet) Trincs 303.sz.
79. Szántó Mihály I. 831.sz.
80. Szarvas Józsefné, Papp Mária (Földi Franciska) I. 46.sz.
81. Széles László (Csóri Julianna) Hévízi út 48.sz.
82. Szénási Antal (Losó Rozália)
83. Szénási József (Boros Veronika) Újtelep
84. Szilágyi József (Benke Anna) Dózsa György út 5.sz.
85. Szilágyi Zsigmond (Kuti Anna) I. Alvég 368.sz.
86. Szűcs Mihály (Szűcs Ilona)
87. Tellér Gábor (Gólya Teréz) Hévízi út 400.sz.
88. Tellér József (Mezei Erzsébet) Rákóczi út

89. Tóth István (Kiss Verona) I. 539.sz.
90. Tóth István (Gólya Julianna) II. 31.sz.
91. Tóth István (Rada Mária) I. 479.sz.
92. Tóth János (Győri Mária) Szent János sor 156.sz.
93. Tóth Mihály (Tellér Anna) I. 850.sz.
94. Tóth Mihály (Seres Anna) Hatvani út 3.sz.
95. Tóth Mihály (Gólya Anna) Szőlő sor 183.sz.
96. Tóth L. Mihály (Gólya Ágnes) I. 183.sz.
97. Varjú András (Sallai Anna) I. 548.sz.
98. Varjú János (Köles Anna) I. 308.sz.
99. Varjú József (Szilágyi Franciska) II. 631.sz.

Ehurcolt áldozatok:

1. Bálint Viktor
2. Bálint Viktorné
3. Dán Dávid (Steiner Trana)
4. Dán Dávidné, Lipschütz Johanna (Kohn Teréz)
5. Eisenberg Ábrahám Izsákné, Implész Gizella (Kohn Leni) II. 545.sz.
6. Fischmann József (Schlesinger Rozália) Bp. VI., Benczur u. 1.
7. Kalmár András
8. Kalmár Andor (Braun Cecilia) II. 3.sz.
9. Kalmár Andorné (Freidmann Laura) II. 3.sz.
10. Kalmár Endre (Kovács Margit) I. 3.sz.
11. Kalmár Mária (Kovács Margit) II. 3.sz.
12. Kalmár Sándor
13. Kalmár Sándorné
14. Karpelesz Ferenc és családja
15. Katz Éva (Dán Lenke)
16. Katz József (Weisz Berta)
17. Katz Józsefné, Dán Lenke (Lipschütz Johanna)
18. Katz Miklós (Dán Lenke)
20. Kovács Ágnes Éva (Karpelesz Aranka) I. 93.sz.
21. Kovács Áprád (Schönfeld Anna) I. 93.sz.
22. Kovács Árpádné, Karpelesz Aranka (Weisz Julianna) I. 7.sz.
23. Kovács Éva Katalin (Hirschl Anna) II. 3.sz.
24. Kovács György
25. Kovács Imréné, Hirschl Anna (Aczél Fanni) II. 3.sz.
26. Dr. Kovács László (Schönfeld Bella)
27. Kovács Mártonné, Friedmann Leonóra (Schacher Mária) II. 3.sz.
28. Kovács Sándor (Schönfeld Netti) I. 7.sz.
29. Kovács Sándorné, Schönfeld Bella (Levner Mária) I. 7.sz.
30. Kovács Zsuzsanna (Karpelesz Aranka) I. 93.sz.
31. Kovács Zsuzsa

32. Dr. Krémer Lajos és családja
33. Ladányi Zoltán
34. Ladányi Zoltánné
35. Ladányi Sándor
36. Láng Albertné, Breiner Anna
37. Láng Gyula (Reiner Anna Netty)
38. Láng Miklós (Reiner Anna)
39. Leitersdorfer Sándor (Weinberger Peppi) I. 309.sz.
40. Leitersdorfer Sándorné, Fischmann Anna (Schlesinger Száli) I.
41. Leopold Sándor (Leopold Cecilina) I. 110.sz.
42. Leopold Sándorné, Kohn Ida (Weisz Lina) I. 110.sz.
43. Leopold László
44. Nyúl Ignáczné, Dán Katalin (Lipschutz Johanna) I. 110.sz.
45. Perlusz Béla
46. Perlusz Béláné
47. Perlusz Ernő
48. Perlusz Salamon Béla (Engel Betti) II. 563. sz.
49. Perlusz Ilona (Grossmann Hermina)
50. Perlusz Rozália (Grossmann Hermina)
51. Perlusz Salamon Béláné (Schwartz Anna)
52. Schwartz Gyuláné, Katz Erzsébet (Stemer Zsófia)
53. Schwartz Mártonné, Neumann Lenke (Leitersdorfer Netti)
54. Spierer Edit (Goldmann Szeréna)
55. Spierer Ferenc (Singer Amália)
56. Spierer Ferencné, Goldmann Szeréna (Cestericher Antónia)
57. Spierer Gábor György (Gooldmann Szeréna)
58. Spierer József
59. Spierer Józsefné
60. Reigh Miksa és családja
61. Weisz Ernőné
62. Weisz Ernő
63. Weisz László

A fenti névsorokat a Polgármesteri Hivatal állította össze a turai Történelmi Emlékbizottság és Nagy Sándor ny. honvédezedes adatai alapján, valamint Kovács Imre, és Tóth Zsiga István segítségével.

Kérjük a hozzátartozókat, túlélőket, hogy a nevek helyességét ellenőrizzék, az esetleg kimaradt személyek adatait juttassák el a Polgármesteri Hivatalba: Benke Sándorhoz.

A teljes névsor a II. világháborús emlékműre kerül majd.

a Szerk.

SÁRA SÁNDOR

kapta

az Ullein-Reviczky díjat

a doni katasztrófát bemutató dokumentumfilmjeiért.

A díjat Lovicze Mária Ullein-Reviczky alapította, aki a díjjal apjának állít emléket. A két évente átadásra kerülő díjjal olyan személy(eke)t jutalmaznak, aki tevékenységével vagy művészi alkotásával a legtöbbet tette Magyarország demokratikus átalakulásáért.

Ullein-Reviczky Antal (sz.: 1894. november 8-án) tudományos és diplomáciai pályán tevékenykedett. Diplomáciai pályáját 1919-ben a bécsi magyar követségen kezdte. 1938-ban kinevezték a Külügyminisztérium sajtóosztályának vezetőjévé, majd 1942. május 20-tól rendkívüli követ és miniszter.

Náciellenessége annyira közismert volt, hogy Hitler egy ízben a magyar kormány "rossz szellemének" nevezte. 1943. szeptemberétől stockholmi magyar követ.

1944. március 21-én, tiltakozásul Magyarország német megszállása ellen, lemondott beosztásáról és nyilatkozatban tiltakozott a német által hatalomra segített magyar kormány ellen.

A világháború befejezése után többször próbált kapcsolatot teremteni az új magyar kormánnyal: eredménytelenül. Londonban telepedett le. 1955. június 13-án hunyt el.

Magas beosztásainál fogva jelen lehetett az ország sorsát érintő politikai döntések meghozatalánál.

Emlékiratai 1947-ben Svájcban jelentek meg francia nyelven. "Az öt nyelven beszélő, európai műveltségű és látókörű, tapasztalt diplomata remek előadókészséggel, érdekesítően számol be a vészterhes esztendő történeteiről, okos kommentárokkal kísérvé a krónikát."

Emlékiratait tartalmazó kötete **Német háború - orosz béke** címmel az idei könyvkiadóknál jelent meg az Európa-História kiadónál az Extra Hungaricum sorozatban.

CSERKÉSZEK FOGADALOMTÉTELE

1993. június 1-én, kedden este a cserkészek ünnepélyes fogadalmételére több mint négyszázan jöttek el a turai templomba. (Az eredetileg pünkösdhétfőre tervezett ünnepség időpontja a szervezés során módosult.)

A Kaszap István Cserkészcsoapat 39 fővel alakult meg. Felkészülésük egy évig tartott.

Máté György, mogyoródi plébános, cserkészevezető beszédében kiemelte: a cserkészet a világ legnagyobb gyermek- és ifjúsági szervezete 26 milliós táborral. Ennek a nagymúltú csoportnak a világ szinte minden országában vannak képviselőik. Hazánkban is mind létszámában, mind munkájában a legdinamikusabban fejlődő szervezet.

Nem mindegy, hogy a fiatalok milyen közösségekben nőnek fel; nem mindegy, hogy milyen alapelvek szerint élnek. A világ zűrzavarában tudni kell tájékozódni. Ki kell fejleszteni minden gyermekben azt a képességet, ami segíti az eligazodásban. Örüljünk annak, hogy a század elején alakult cserkészet föl tudta és ezután is föl tudja vállalni azt a feladatot. A cserkész minden helyzetben vállalja a kihívást.

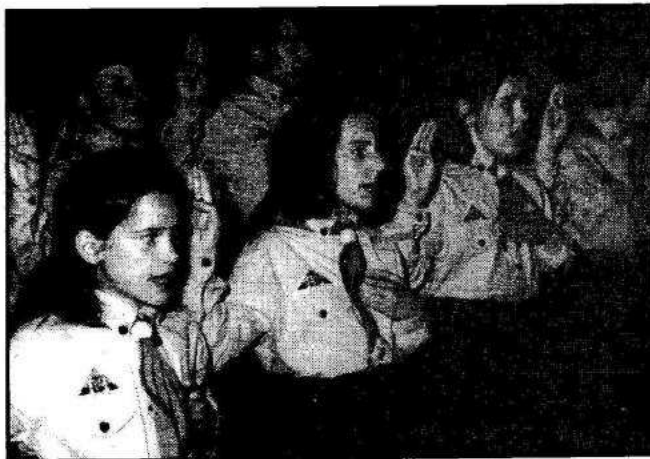
A magyar ifjúsággal baj van, amiért a felnőttek is hibásak. De itt valami jó kezdődik el.

A cserkészet alapelvei közé tartozik az istenhit, az Isten iránti kötelesség. Elmondta, hogy néhány éve, a cserkészet újraindulásakor milyen "gyűrésok mentek" a volt úttörővezetők részéről, akik mindent megtettek azért, hogy továbbra is irányításuk alatt maradjanak a fiatalok. Azt javasolták, hogy a Cserkésztróvénnyekben az "Isten" helyett a "lelkiismeret" szó szerepeljen. (De Isten nélkül nincs lelkiismeret!)

Jézus minden cserkész példaképe! További alapelvek: kötelesség mások iránt, vagyis az embertársak önzetlen szolgálata és kötelesség saját jellemének, lelki és testi tehetségeinek fejlesztése. E három irányú, mégis összefüggő kötelesség teljesítésére a cserkészek fogadalmat tesznek. Fogadalmukat önként teszik és teljesítik is azokat.

Fogadalmat tett cserkészek:

Ferencki Noémi (órsvezető)	Pázmándi Ágnes
Pintér Eszter	Ótvös Márta
Szilágyi Linda	Meleg Anita
Győri Zsuzsanna	Németh Ágnes
Galampos Edit	Gólya Ágnes
Kajtor Anikó	Rácz Ildikó
Tóth Mária	Czéh Rita
Ferencki Enikő (órsvezető)	Tóth S. Diana
Meleg Andrea	Szilágyi Ágota
Tóth Ilona	Bakos Mária
Kovács Ágota	Kovács Éva

Tóth Éva

Bakos János
Vidák Krisztián
Győri Attila
Szaszko Gábor
Vigh Péter
Szilágyi László
Teréki Mihály (órsvezető)
Blaskó Zoltán
Tóth Péter
Láng Péter
Lelik Ákos
Kuti Tamás
Maródi Tamás
Pribelszki János (órsvezető)
Sallai Tamás
Kuti László
Szilágyi Zoltán (rajvezető)
Barczy Zsolt (a csapat parancsnoka)

Kiss Andrea (rajvezető)

Tóth Gergely
Győri Balázs
Tóth Péter (órsvezető)
Diós István
Gólya Tamás
Kiss Tamás
Tóth Péter
Boda Tamás
Soós Attila
Szilágyi Tamás
Mayer Szilárd
Tóth Gergely (órsvezető)
Varga Balázs
Szélyes József
Jeleni Csaba
Gólya János

A fogadalmatételt követően hálaadó szentmise volt, amelyet Lukács András esperes plébános celebrált.

A mise után a szülők nevében Németh Ferencné pedagógus köszöntötte a cserkészeket. Gratulált nekik abból az alkalomból, hogy a turai cserkészcsoapat alapító tagjai lettek. Majd így folytatta.

"Légy résen! - hangzik jelszavatok, s ez az üzenet gyermekeknek és szülőnek egyaránt szól! A mai zűrzavaros világban nekünk, szülőknak még jobban résen kell lennünk. Fokozott a felelősségünk abban, hogy jó irányban tereljük gyermekeinket. Ne hagyjuk rossz társaságban elkallódnunk, ne engedjük, hogy a televízió előtt eltunyulva az öldöklést, a minden áron való érvényesülést helyezze előtérbe.

A mai nappal nem zárul le egy szakasz gyermekeink életében. Éppen ellenkezőleg: MOST KEZDŐDIK. Hiszen még csak az első próbákon vannak túl, még csak azt tudjuk róluk, hogy megvannak bennük azok a képességek, amelyek elengedhetetlenek a cserkész számára. A valódi emberi értékek kifejlesztése még csak most kezdődik. Testben és lélekben kell késznek lenniük arra, hogy jó munkát végezzenek."

Majd beszédét a következő - cserkészkönyvből idézett - buzdítással zárta:

"Légy résen lélekben: légy éber, cserkész talpon találjon a kísértés, felkészülten a segítség alkalmá, bármilyen helyzetben feltalálod magad és képes légy követni lelkiismereted szavát.

Légy résen testben: fejleszd magad erőssé és ügyessé, hogy a kellő percben tette is válthasd lelkiismereted parancsát.

Jó munka: az egész munka, vagyis az, amit teljes odaadással, a tőled telhető legtekéletesebben végzel."

Az ünnepség a cserkészház megszentelésével fejeződött be, ahol Nagy Árpád prépost, galgahévízi plébános, mint egykori cserkész biztató szavakat mondott az jövő cserkészeinek.

K.J.

Foto: Seres Csilla

"JÖJJ KÖVESS ENGEM"

Hivatástörténetek II.

Rendkívüli esemény színhelye volt pünkösdi vasárnap a budapesti Szt. Gellért templom. A Szociális Testvérek női szerzetesrendjéből akkor tettek ugyanis többen örök fogadalmat. Ennek a ritka ünnepnek turai vonatkozása is volt: több éves felkészülési idő után **Seres Ilona** szintén örökfogadalmat tett, ezzel belépett a rend, Istennek végleg elkötelezett tagjai sorába, hogy mégnagyobb szeretettel, el-

kötelezettséggel szolgáljon ott, ahol a Szentlélek irányításával munkájukat végzik.

Önmagáról és hazánkban oly kevésbé ismert rendjéről beszélgettünk vele nem sokkal pünkösdi előtt. A beszélgetésből egyértelműen kitűnik: nem mi választottuk Istent: kifürkészhetetlen gondviseléséből. Ő már jó előre lefoglalt magának, hogy cselekedeteink által kovászként működve átjárjuk a világot, hiszen beszélgetőpartneremet idézve "a keresztényekre szüksége van a világnak."

- Szinte kötelező kérdés ilyenkor: hogyan alakult ki benned a szerzetesi hivatás gondolata? Mikor fogalmazódott meg végleg: számodra nincs más út, mint az Isten által számodra megrajzolt irány?

- Egészen mélyen a szívemben mindig is éreztem valamiféle elhivatottságot, bár az általános iskola elvégzése után számtalan kérdőjel merült föl bennem hittemmel kapcsolatban. Ezek azt hiszem abban az időben egészséges elbizonytalanodásnak számítottak. Szüleim nagyon tisztességesen mindent megtettek, hogy ezen a szakaszon átsegítsenek, hálaival emlékszem vissza azokra az időkre.

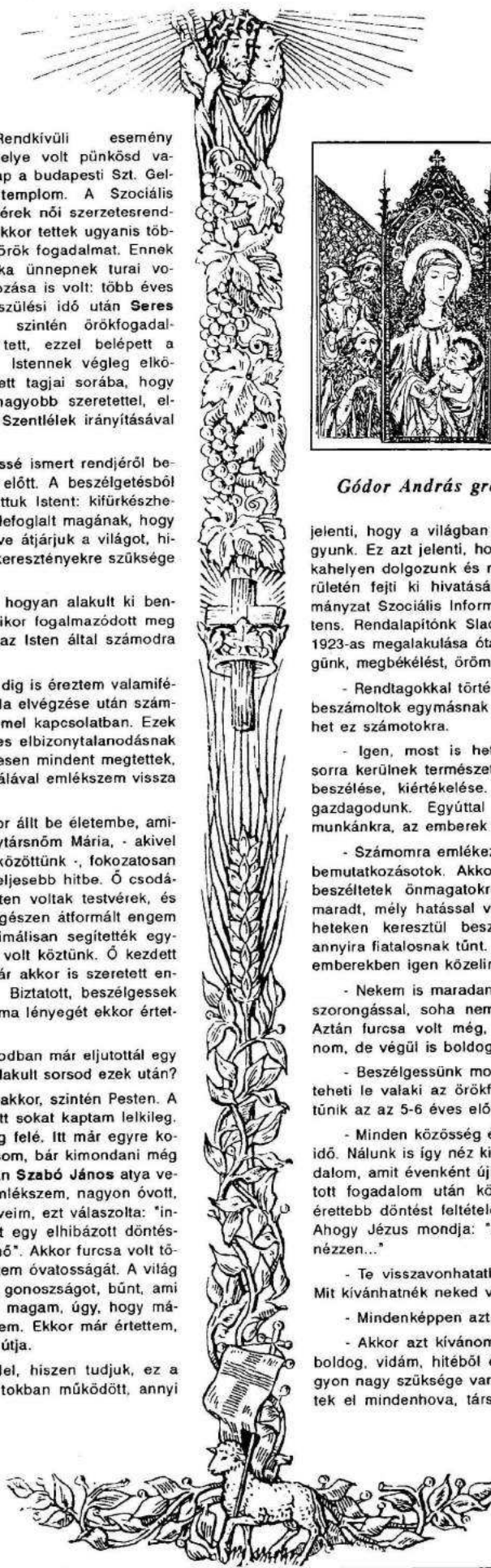
Döntő fordulat azonban mégis akkor állt be életembe, amikor középiskolás koromban egy osztálytársnőm Mária, - akivel később életreszóló barátság alakult ki közöttünk -, fokozatosan vezetett be egy minőségileg más, új, teljesebb hitbe. Ő csodálatos családi légkörbe nevelkedett, heten voltak testvérek, és az a megélt hit, ami jellemezte őket, egészen átformált engem is. Igazi keresztényi életet éltek, maximálisan segítettek egymást, a szeretet kézzelfoghatóan jelen volt közöttük. Ő kezdett el nekem arról beszélni, hogy Isten már akkor is szeretett engem, amikor még meg sem születtem. Biztatott, beszélgetsek ezzel a szerető Istennel. A személyes ima lényegét ekkor értettem meg először.

- Tehát budapesti középiskolás korodban már eljutottál egy személyes Isten-kapcsolatra? Hogyan alakult sorsod ezek után?

- Karizmatikus közösségbe jártunk akkor, szintén Pesten. A csapat vezetője egy lelkes atya volt, ott sokat kaptam lelkileg. Ez újabb lépést jelentett a szerzetesség felé. Itt már egyre komolyabban formálódott bennem hivatásom, bár kimondani még magam előtt sem mertem. Idehaza Turán **Szabó János** atya vezette ifjúsági csoportba tartoztam. Ő emlékszem, nagyon óvott, aggódott értem. Amikor elmondtam terveim, ezt válaszolta: "inkább legyél jó feleség, édesanya, mint egy elhibázott döntésből fakadóan kedvét veszített szerzetesnő". Akkor furcsa volt tőle hallani ezt a választ, ma már megértem óvatosságát. A világ ami körülött, megláttatta velem a sok gonoszságot, bűnt, ami szintén sarkallt: Teljesen Istennek adni magam, úgy, hogy másokért éljek, másoknak szenteljem életem. Ekkor már értettem, számomra nincs más út, mint az Isten útja.

- Mikor ismerkedtél meg a Renddel, hiszen tudjuk, ez a Rend még a Kádár rendszer alatt is titokban működött, annyira másikkal együtt...?

- Ehhez is Marika, a barátanőm volt a segítőm, ő ismertette meg velem. Az egészen nagyon titokzatos volt, nem volt szabad beszélni róla, a rendtagok rendkívül zárkóztak voltak, ezen a

Gódor András grafikája

téren, minden titkos és rejtettnek tűnt. 19 éves voltam ekkor, és ahogyan megismerem későbbi rendtársaim, egyre rokonszenvesebb volt az egész. Akkor még csak csütörtök esténeként találkoztunk egy budapesti plébánián. Boldogság és öröm volt látni más fiatal lányokat, akik velem együtt szintén igent mondtak Jézusnak. Ez akkor nagyon megerősített hitemben. Szimpatikus volt még, hogy nem rendházban éltünk, ekkor kezdtem meg a felkészülési időm. Egyházi jogilag apostoli életre egyesült közösség vagyunk. Ez azt

jelent, hogy a világban apostoli életre egyesült közösség vagyunk. Ez azt jelenti, hogy a világban éltünk, különböző munkahelyen dolgozunk és minden testvér a maga világi munkaterületén fejti ki hivatását. Én jelenleg Csobánkán az Önkormányzat Szociális Információs irodáján dolgozom, mint aszisztens. Rendalapítónk Slachta Margit iránymutatása ez. A Rend 1923-as megalakulása óta így tevékenykedik, dolgozik. Közösségünk, megbékélést, örömet, fényt akar vinni az emberek életébe.

- Rendtagokkal történő találkozásaid alkalmával gondolom, beszámoltok egymásnak mindennapi élményeitekről? Fontos lehet ez számotokra.

- Igen, most is hetente találkozunk egymással. Ilyenkor sorra kerülnek természetesen a hétköznapi tapasztalatok megbeszélése, kiértékelése. Egymás életéből, tapasztalataiból is gazdagodunk. Együttal megerősít bennünket: szükség van munkánkra, az emberek igénylik tevékenységünket.

- Számomra emlékezetes marad a négy évvel ezelőtti turai bemutatkozásotok. Akkor az egyik vasárnapi szentmise után beszéltek önmagatokról, munkátokról. Sokáig beszédtema maradt, mély hatással volt mindenkire. Mi az ifjúsági hittanon heteken keresztül beszélgettünk erről. Annyira modernnek annyira fiatalosnak tűnt. Valahogy nekünk a világban "kint" élő emberekben igen közelinek tűnt rendetek gondolatisága.

- Nekem is maradandó az a bizonyos délelőtt. Tele voltam szorongással, soha nem beszéltem még annyi ember előtt... Aztán furcsa volt még, hogy saját falubeliekhez kellett szólnom, de végül is boldog voltam.

- Beszélgettünk most arról, amire nagyon készülsz. Mikor teheti le valaki az örökfogadalmat. Előhallásra túl hosszúnak tűnik az az 5-6 éves előkészület, ami szükséges ehhez...

- Minden közösség életében van egy noviciusi, felkészülési idő. Nálunk is így néz ki: egy év noviciátus, majd az első fogadalmat, amit évenként újít meg a közösségi tag. A 4. 5. megújított fogadalmat követi az örökfogadalmat, ami már érettebb döntést feltételez a jelölt részéről. Nincs visszalépés. Ahogy Jézus mondja: "Aki az eke szarvára tette kezét, előre nézzen..."

- Te visszavonhatatlanul elkötelezted magad Isten mellett. Mit kívánhatnék neked végezetül?

- Mindenképpen azt, amit szívedben legbelül érzel.

- Akkor azt kívánom: maradj meg mindig ilyen felhőtlenül boldog, vidám, hitéből élő embernek, mert a világnak ma nagyon nagy szüksége van rátok. Legyetek ott mindenhol, menjete el mindenhova, társául szegődjete az elfáradt, megcsalt, meggyötört embernek. Bizom benne; képesek vagytok alakítani, formálni a világot munkátok nyomán.

- Köszönöm.

Barcsi Zsolt

"JÖJJ KÖVESS ENGEN"

Hivatástörténetek II.

kötelezettséggel szolgáljon ott, ahol a Szentlélek irányításával munkájukat végzik.

Önmagáról és hazánkban oly kevésbé ismert rendjéről beszélgettünk vele nem sokkal pünkösd előtt. A beszélgetésből egyértelműen kitűnik: nem mi választottuk Istent: kifürkészhetetlen gondviseléséből, Ő már jó előre lefoglalt magának, hogy cselekedeteink által kovászként működve átjárjuk a világot, hiszen beszélgetőpartneremet idézve "a keresztényekre szüksége van a világnak."

- Szinte kötelező kérdés ilyenkor; hogyan alakult ki benned a szerzetesi hivatás gondolata? Mikor fogalmazódott meg végleg: számodra nincs más út, mint az Isten által számodra megrajzolt irány?

- Egészen mélyen a szívemben mindig is éreztem valamiféle elhivatottságot, bár az általános iskola elvégzése után számtalan kérdőjel merült föl bennem hittemmel kapcsolatban. Ezek azt hiszem abban az időben egészséges elbizonytalanodásnak számítottak. Szüleim nagyon tisztességesen mindent megtettek, hogy ezen a szakaszon átsegítsenek, hálaival emlékszem vissza azokra az időkre.

Döntő fordulat azonban mégis akkor állt be életembe, amikor középiskolás koromban egy osztálytársnőm Mária, - akivel később életreszóló barátság alakult ki közöttünk -, fokozatosan vezetett be egy minőségileg más, új, teljesebb hitbe. Ő csodálatos családi légkörbe nevelkedett, heten voltak testvérek, és az a megélt hit, ami jellemezte őket, egészen átforgalmazta engem is. Igazi keresztényi életet éltek, maximálisan segítettek egymást, a szeretet kézzelfoghatóan jelen volt közöttük. Ő kezdett el nekem arról beszélni, hogy Isten már akkor is szeretett engem, amikor még meg sem születtem. Biztatott, beszélgessek ezzel a szerető Istennel. A személyes ima lényegét ekkor értettem meg először.

- Tehát budapesti középiskolás korodban már eljutottál egy személyes Isten-kapcsolatra? Hogyan alakult sorsod ezek után?

- Karizmatikus közösségbe jártunk akkor, szintén Pesten. A csapat vezetője egy lelkes atya volt, ott sokat kaptam lelkileg. Ez újabb lépést jelentett a szerzetesség felé. Itt már egyre komolyabban formálódott bennem hivatásom, bár kimondani még magam előtt sem mertem. Idehaza Turán Szabó János atya vezette ifjúsági csoportba tartoztam. Ő emlékszem, nagyon óvott, aggódott értem. Amikor elmondtam terveim, ezt válaszolta: "inkább legyél jó feleség, édesanya, mint egy elhibázott döntésből fakadóan kedvét veszített szerzetesnő". Akkor furcsa volt tőle hallani ezt a választ, ma már megértem óvatosságát. A világ ami körülött, megláttatta velem a sok gonoszságot, bűnt, ami szintén sarkallt: Teljesen Istennek adni magam, úgy, hogy másokért éljek, másoknak szenteljem életem. Ekkor már értettem, számodra nincs más út, mint az Isten útja.

- Mikor ismerkedtél meg a Renddel, hiszen tudjuk, ez a Rend még a Kádár rendszer alatt is titokban működött, annyi másikkal együtt...?

- Ehhez is Marika, a barátanőm volt a segítőm, ő ismertette meg velem. Az egész nagyon titkos volt, nem volt szabad beszélni róla, a rendtagok rendkívül zárkózottak voltak, ezen a

Rendkívüli esemény színhelye volt pünkösd vasárnap a budapesti Szt. Geléért templom. A Szociális Testvérek női szerzetesrendből akkor tettek ugyanis többen örök fogadalmat. Ennek a ritka ünnepnek turai vonatkozása is volt: több éves felkészülési idő után Seres Ilona szintén örökfogadalmat tett, ezzel belépett a rend, Istennek végleg elkötelezett tagjai sorába, hogy mégnagyobb szeretettel, el-

Gódor András grafikája

terén, minden titkos és rejtettnek tűnt. 19 éves voltam ekkor, és ahogyan megismertem későbbi rendtársaim, egyre rokonszenvesebb volt az egész. Akkor még csak csütörtök esténként találkoztunk egy budapesti plébánián. Boldogság és öröm volt látni más fiatal lányokat, akik velem együtt szintén igent mondtak Jézusnak. Ez akkor nagyon megerősített hitemben. Szimpatikus volt még, hogy nem rendházban éltünk, ekkor kezdtem meg a felkészülési időm. Egyházi jogilag apostoli életre egyesült közösség vagyunk. Ez azt jelenti, hogy a világban apostoli életre egyesült közösség vagyunk. Ez azt jelenti, hogy a világban éltünk, különböző munkahelyen dolgozunk és minden testvér a maga világi munkaterületén fejti ki hivatását. Én jelenleg Csobánkán az Önkormányzat Szociális Információs irodájában dolgozom, mint aszisztens. Rendalapítónk Slachta Margit iránymutatása ez. A Rend 1923-as megalakulása óta így tevékenykedik, dolgozik. Közösségünk, megbékélést, örömet, fényt akar vinni az emberek életébe.

- Rendtagokkal történő találkozásaid alkalmával gondolom, beszámoltok egymásnak mindennapi élményeitekről? Fontos lehet ez számotokra.

- Igen, most is hetente találkozunk egymással. Ilyenkor sorra kerülnek természetesen a hétköznapi tapasztalatok megbeszélése, kiértékelése. Egymás életéből, tapasztalataiból is gazdagodunk. Együttal megerősít bennünket: szükség van munkánkra, az emberek igénylik tevékenységünket.

- Számodra emlékezetes marad a négy évvel ezelőtti turai bemutatkozásotok. Akkor az egyik vasárnapi szentmise után beszéltek önmagatokról, munkátokról. Sokáig beszédtema maradt, mély hatással volt mindenkire. Mi az ifjúsági hittanon heteken keresztül beszélgettünk erről. Annyira modernnek annyira fiatalosnak tűnt. Valahogy nekünk a világban "kint" élő emberekben igen közelinek tűnt rendetek gondolatlansága.

- Nekem is maradandó az a bizonyos délelőtt. Tele voltam szorongással, soha nem beszéltem még annyi ember előtt... Aztán furcsa volt még, hogy saját falubeliekhez kellett szólnom, de végül is boldog voltam.

- Beszéljünk most arról, amire nagyon készülsz. Mikor teheti le valaki az örökfogadalmat. Először hallásra túl hosszúnak tűnik az az 5-6 éves előkészület, ami szükséges ehhez...

- Minden közösség életében van egy noviciusi, felkészülési idő. Nálunk is így néz ki: egy év noviciátus, majd az első fogadalmat, amit évenként újít meg a közösségi tag. A 4. 5. megújított fogadalmat után következik az örökfogadalmat, ami már érettebb döntést feltételez a jelölt részéről. Nincs visszalépés. Ahogy Jézus mondja: "Aki az eke szarvára tette kezét, előre nézzen..."

- Te visszavonhatatlanul elköteleztél magad Isten mellett. Mit kívánhatnék neked végezetül?

- Mindenképpen azt, amit szívedben legbelül érzel.

- Akkor azt kívánom: maradj meg mindig ilyen felhőtlenül boldog, vidám, hitéből élő embernek, mert a világnak ma nagyon nagy szüksége van rátok. Legyetek ott mindenhol, menjetek el mindenhova, társaul szegődjete az elfáradt, megcsalt, meggyötört embernek. Bizom benne; képesek vagytok alakítani, formálni a világot munkátok nyomán.

- Köszönöm.

Barcsi Zsolt

GYÖKEREK

Szerettem az embereket mindig

Pecze Laci megmentette a zászlót...

Az Általános Iskola egyik nagyon szép hagyománya volt az évenként megrendezett tornavizsga, amely valóságos népünnepélyt jelentett a falu apraja-nagyja részére.

1956-ban júniusában azon a vasárnapon rekkenő meleg volt. Ennek ellenére annak

rendje, módja szerint megkezdődött a tornabemutató a sportpályán. A remek szabadgyakorlatok után egy monumentális gúla megépítéséhez fogtak éppen a kijelölt tanulók, amikor - szinte teljesen váratlanul - koromsötét felhő jelent meg a fejünk felett, majd egy-két dörgés után szakadni kezdett az égi áldás. Természetesen mindenki menekült valamiféle fedezéket keresni, bizony a gúlához előkészített eszközök ott maradtak a pálya közepén. Közöttük a gúla legmagasabb pontjára tervezett nemzeti zászlónk is. Sőt a kemény szél éppen a zászlóra specializálva magát, ellökte azt és belezuhant egy pocsolóba.

Pecze Laci akkor volt hatodikos. Ő nem tornázhatott, mert hónapok óta meglévő lábfájása miatt felmentést kapott testnevelésből. Természetesen ő is ott volt a tornavizsgán, hogy sőt-várogva gyönyörködjön társai produkciójában. Természetesen a hatalmas eső elől ő is menekült a többiekkel együtt. Észrevette azonban a sárban heverő zászlót. Ekkor irányváltoztatva, mit sem törődve az egyre dühösebbé váló zivatarral a sportpálya közepe felé indult, majd az erős szélben magához szorítva drága nemzeti ereklyénket, bicegett vissza a fedezék felé.

Nem tudom, hogy akkor hányan láttak ezt a gesztust, de az iskola igazgatója és a tornavizsgát rendező Várkonyi tanár úr tudomást szereztek róla és másnap az egész iskola előtt megköszönték a kisfiú helytállását. Laci most itt ül velem szemben, én pedig emlékeztetem a 3 és fél évtizeddel ezelőtti eseményre.

- Igen emlékszem rá - mondja Laci barátom. - De hát nem volt ez olyan nagy cselekedet. Kicsit szégyeltem is magamat a nagy dicséret után, hiszen minden magyar ember ezt tette volna a helyemben, csak akkor éppen én vettem észre az elhagyott trikolort. Egyébként én akkor nagyon szomorú voltam, hogy a bemutatón nem vehettem részt, ugyanis még a tél végén szánkózás közben eltört a lábam és nagyon nehezen gyógyultam meg. Pedig később is nagyon szerettem sportolni, az a néhány hónap nagyon keserves volt számomra.

- Azt hiszem itt az alkalom, hogy megköszönjem látogatásodat és azt a kedvességet, amely lehetővé tette ezt az interjút. Egy dolgot azonban feltétlenül tisztáznunk kell. A borítékon így írtad a nevedet: Pecze Miklós, a levél végén pedig ez áll: Laci. Megmagyaráznád ezt a kettősséget?

- Szüleimtől két keresztnévet kaptam: a Miklóst és a Lászlót. Hivatalossá a Miklós vált, de azért otthon is és az ismerősök is mind Lacinak szólítanak.

- Azt hiszem, most már belevághatunk a közepébe, meg is kérdezném, hogy hogyan jelenik meg emlékidben a gyermekkor?

- Sok kedves emléket őrzök a gyermekkoromból, mégis azal kell kezdenem, hogy ebben az időszakban nagy szomorúság ért: édesanyám 4 éves súlyos betegség után 1955-ben itt hagyott bennünket. Ekkor mindössze hatodikos voltam, éppen abban a korban, amikor a legnagyobb szükségem lett volna az anyai szeretetre. Síma nagyszüleimhez kerültem az Arany János utcába, ahol nagyon sok szeretetet kaptam, de éreztem, hogy ebbe a szeretetbe sajnálkozás is keveredik. Arra a sarki házra nagyon sokszor gondolok ma is vissza. Amíg állt a régi

ház, de sokszor elsétáltam akkoriban mellette. Sajnos azóta lebontották és új lakás épült fel azon a helyen. Egyébként emlékszem, hogy mindössze 3 éves voltam, amikor szüleimmel új házba kerültünk a templom mellett. Sajnos a régi üzlethelyiség annyira használhatatlan volt már, hogy nagyrészt le kellett bontani és újat kellett a helyébe építeni. Bontás közben állandóan ott lábatlankodtunk, kedves szomszédokkal és gyermekkori jópajtásommal Benke Sanyival. Egy alkalommal az egyik fal bontása közben egy üvegpalackot találtunk. Felbontottuk és egy érdekes irat került elő a palackból. Egy református lelkész levele volt amelyet a 48-49-es forradalom és szabadságharc eseményeinek leírására szentelt. Említést tesz az üzenetben fiáról is, aki főhadnagyként szolgált a honvédségben. Nagyon megörültünk a felfedezésnek, de édesapám tanácsára hamarosan az aszódi múzeumnak ajándékoztuk az írományt.

- Milyen emlékeid maradtak az általános iskolából az elmondottakon kívül?

- Szerettem nagyon iskolába járni és nem is voltam rossz tanuló. Talán két esetben történt meg velem, hogy a kitűnőséget a jelessel kellett felcserélnem. Nagy szeretettel emlékszem vissza tanáira és iskolás barátomra, Anderkovic Sanyira.

- Hogy folytatódott tovább életed?

- Az általános elvégzése után Aszódra kerültem a Petőfi gimnáziumba. Itt végeztem el az első két évet. Nagyon jó barátaim voltak ebben az időben Pecze Pista és Várkonyi Gábor. Sajnos már mindketten örökre eltávoztak közülünk. Aszódon egy igazságtalan tanári döntés kedvezőtlenül befolyásolta itteni tanulásomat, így a harmadik gimnáziumi évemet már Hatvanban kezdtem el a Bajzában. Itt kedveltem meg igazán a sportot, főként a kézilabdát. Később Pecze Pistával, aki szintén követett Hatvanba, Turán is szerveztünk kézilabdacsapatot. Persze sok nehézségekkel járt akkoriban az ilyen vállalkozás. A felszereléseket és az utazásokat a saját pénzünkéből kellett fedezni. Emlékszem egyszer Nógrádverőcére kellett utaznunk egy Spartakiádra és egy olyan szerelést kaptunk, amelyet a labdarugók már évek óta nem használtak. Ezt az időszakot én zsíroskenyérkorszaknak neveztem el, hiszen Hatvanba bejárók voltunk, már reggel korán indultunk, aztán volt rá eset, hogy csak 5-7 órára vergődünk haza.

Addig a zsíroskenyér tartotta bennünk a lelket. Még azt feltétlenül el szeretném mondani ebből az időszakból, hogy Aszódon kémiai biológiai és fizikából nagyszerűen felkészítettek. Hatvanban állandó jelentkezőként mutatkozhattam be, főleg ezekből a tantárgyakból. Hatvanban viszont úgy éreztem, hogy sokkal szabadabb a légkör, az emberek közelebb kerülnek egymáshoz. Én mindig nagyon emberszerető voltam és ahogyan tölem tellett szerettem közösségekben élni. Igaz kissé érzékeny ember is vagyok és ezt ma sem tudtam levetkőzni. Középiszolás emlékeim között őrzök nagyon sok szép sportversenyt, vetélkedőt, meg egy érdekes eseményt is. Egyik napon az iskola igazgatója megkérdezte tőlem, hogy miért nem voltam ott a KISZ-taggyűlésen, ahol - mint mondta - megválasztottak vezetőnek. Én ezen persze csak egy jó tudtam mosolyogni, hiszen nem is voltam KISZ-tag. Az úttörőcsapatban szívesen dolgoztam gyermekkoromban, de később nem akartam elkötelezni magamat semmiféle ideológiának. Így a KISZ-be nem léptem be. 9 éves koromig hittanos voltam, ezekből az évekből egész életre szóló emlékeket hoztam magammal.

- Hová vezetett tovább az út az érettségi után?

- 1961-ben érettségiztem és még ebben az évben kértem felvételemet egyetemre, a villamosmérnöki karra. Sajnos a felvételem nem sikerült, érdekes éppen fizikából és nagyon sikeres kémiai felelet után valahogy olyan egyszerű kérdést kaptam, hogy megijedtem tőle és összezavartam mindent. Ha ezt

látta volna egykori aszódi fizikatanárom és osztályfőnököm Zoltán Frici bácsi, bizony nagyon elcsodálkozott volna. Természetesen a kudarc miatt nem hagytam abba végleg tanulmányaimat, hanem elvégeztem a felsőfokú gépipari főiskolát. Később levelezőtagozaton természetesen elvégeztem az egyetemet is és gépészmérnöki diplomát szereztem. Közben természetesen dolgoznom kellett, sőt a felsőfokú tanulmányaim idején meg is nősültem. Feleségem egyébként 1 év múlva végzett gyógyszerész karon. Én ebben az időszakban Ikladon, a Műszergyárban dolgoztam. Amikor feleségem megkapta a diplomáját sajnos nem tudott elhelyezkedni se az Ó szülőfalujában a Szabolcs megyei Nagyhalászbán sem itthon Turán. Egy újsághirdetés nyomán végül is Nagykanizsán kapott gyógyszerészi állást. Én is itt kaptam munkát a Dunai Kőolajipari Gépgyár mérnöke lettem 5 évig. Ebben az időszakban gyarapodott kis családjunk 4 főre ugyanis 2 lánygyermekünk született Nagykanizsán. Nagyon sokszor látogattunk haza Turára ez alatt az évek alatt is.

- Most viszont Marcagon találalak meg, szüleid instrukciói alapján.

- Igen 1973-ban valóban Marcagra kerültünk. De előtte had mondjam még el, hogy rövid ideig dolgoztam a rendőrségnél is és ez még az ikladi időszak előtt volt. Mint rendőrnek voltak sikerélményeim is. Emlékszem egy domonyi ifjúság elleni büntetést kellett kinyomoznom, amely nagyon jól sikerült, elismerést kaptam parancsnokaimtól is. Mégis úgy éreztem akkor, hogy ez nem az én műfajom, innen tovább kell állnom mielőbb. Úgy éreztem, hogy az én mentalitásommal nem egyeztethetőek össze az itt használt módszerek.

Visszatérve Marcagra, itt a Szerszámgépipari Művek osztályvezetője lettem. Itt szeretném elmondani, hogy vezető soha nem akartam lenni. Dolgozni nagyon szerettem és szeretek, de nem tudtam elképzelni magamat vezetőnek, így nem is törekedtem arra sohasem. Később 2 és fél évig a Tigázhoz kerültem üzemvezetői minőségben. Úgy érzem a beosztottjaim nagyon szerettek és megbecsültek.

- Most milyen problémák foglalkoztatnak?

- Jelenleg foglalkozom gáztervezéssel is. Sajnos később szereztem tudomást az otthoni gázberuházásról, így azt nem tudtam megpályázni. Úgy érzem, hogy jobb lett volna itthon maradnom Turán. Sajnos erre egyelőre semmi lehetőség nem kínálkozik. Egyrészt igyekszem a családommal élni. A nagyobbik leányom ma már 23 éves és elvégezte a tanárképző főiskolát, őt Orsolyának hívják. A kisebb Melinda most 21 éves és hamarosan végez a gyógyszerész karon. Sokat járunk ma is Turára. Jól esik itt élvezni a hazaváró hangulatot meg aztán jól esik találkozni azokkal, akikkel valamikor clottgatásban játszottunk együtt. Tura nagyon sokat jelent ma is számomra és nagyon örülök, hogy a Turai Hírlap az Én szerény személyemmel hajlandó foglalkozni.

Kívánom, hogy a lap legyen továbbra is a turaiaké és ismertessen meg bennünket mindazokkal, akik innen indultak el, de ide vágnak vissza egész életükben.

Takács Pál

GÓBÉSÁG

Két székely atyafi a szárhegyi állomáson felül a marosvásárhelyi vonatra. Nemsokára jön a kalauz, kezeli a jegyeket. Alighogy elfordul, így szól az egyik félhangosan: "látod-é, nem vette észre". Ezt hallja a kalauz, visszafordul és újra elkéri a jegyeket, forgatja a kezében, de nem talál hibát így visszaadja.

Ekkor megszólal a másik: "látod most se vette észre". Ezt is hallja a kalauz és átmege társához és hívja, gyere át, van itt két székely. Valami nincs rendbe a jegyűkkel.

Most már ketten jönnek és kéri a jegyeket, nézik, forgatják, de végül visszaadják. Most megszólal a másik huncutul: "látod-é, ez sem vette észre". Közben megérkeztek Dédára, itt hosszabban áll a vonat, mert vizet vesz a mozdony.

A két atyafit leszállítják a vonatról és bekísérik a forgalmi irodába. Visszatelefonálnak Szárhegyre, hogy milyen sorszámu jegyeket adta ki aznap.

A számokkal nincs baj, így visszaülnek a vonatra. Megérkezve Marosvásárhelyre a két anyafi egyenesen a restibe megy, követi őket a kalauz. A mérőhelyen utoléri őket és kéri, mondják meg, hogy mit nem vett észre. Erre azt mondja az egyik: "ejnye, ha fizet az úr 1 liter bort, megmondjuk".

"Jó fizetek, csak mondják meg" válaszolja a kalauz. Erre a másik: "előbb kérje ki és fizesse ki". Megtörténik a fizetés is. A kalauz már türelmetlenül: "Mondják már meg végre, hogy mit nem vett észre?" "Azt, hogy én meg a komám elcseréltük a jegyűket" válaszolják. Így jutottak ingyen itókához.

"ÓZONRIADÓ"

(Természetgyógyászat 1992. 6. sz.)

- Ilyen felhívásokkal sajnos egyre gyakrabban találkozunk, azokban a nagyvárosokban, amelyek rendelkeznek ózonszint mérő állomásokkal. Ózonszint mérő a földön - ózonnyuk a légkörben - vajon ez azt jelenti, hogy az év legszebb hónapjait már nem is élvezhetjük zavartalanul?

- Mi is tulajdonképpen az ózon?

- Ózon a nevé a görög ozein szóból kapta - amelynek jelentése - illatozik - büzlök. Az elnevezés láthatatlan és rendkívül agresszív gáz jellegzetes szagára utal.

- Hogyan is keletkezik az ózon?

- Ózon akkor keletkezik, ha az oxigént ultraibolya sugárzás éri. Ugyanez történik nitrogén-oxid és szénhidrogének egyidejű keletkezése során is. Magas ózonszint esetén megfájdul a fej, nehezebbé válik a légzés. Ózonriadó esetében főleg a gyermekek és idős emberek kerülnek a megerőltetés. Ezek az ózonriadók főleg nagyvárosokban gyakoriak, ahol az autók kipufogógázai, a gyárak, szén-monoxid, nitrogén-oxid, szénhidrogének elindítják az ózonláncreakciót. Szerencsére a vidéken élő emberek ezt csak akkor tapasztalják, ha beutaznak a nagyvárosokba, mint pl. Budapest.

- Kutatók a 80-as években fedezték fel a földet védő ózonpajzsot közvetlenül az Antarktisz felett - Észak-Amerikával azonos kiterjedésű lyukat.

Az ózon a sztratoszférában számunkra létfontosságú szerepet tölt be, kiszűri mint valami ernyő a nap ultraibolya B sugarainak egy részét. Az ernyő pusztulását emberi alkotások idézték elő, pl. repülőgépek hajtógázai, égéstermékek, szpréjhajtógázként alkalmazott freon, ipari légszennyezés. Sajnos ezt a folyamatot a szoros értelemben saját bőrünkön érezhetjük, ott ahol a nap veszélyes ultraibolya B sugarai akadálytalanul jutnak el a Földre ott megnő a bőrrák veszélye.

Ausztráliában és Új-Zélandon évente 140 ezer ember betegszik meg bőrrákban - majdnem minden 10. lakos. A bőrgyógyászok nálunk is óvatosságra intenek, mert itt is egyre gyakoribb a bőrrák. Az ózonnyuk miatt az állatok is és a növények is ki vannak téve a veszélynek, fogékonyabbak a vírusfertőzésre és a növekedésük lelassul.

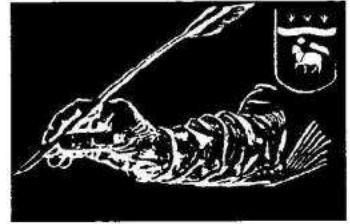
Ez nem azt jelenti, hogy most már ne is napozzunk, hanem azt, hogy legyünk óvatosabbak. Azt hiszem már mindenki tapasztalta, hogy a napsugarai erősebben sütnék. A nagy kozmetikai cégek újabb- és újabb napozószerkeket kísérleteznek ki. pl. Héliá D, Fabulon, Silanus.

A helyes napozószerke kiválasztását könnyítik a részletes tájékoztatók. Kezdeti napozáshoz magas faktorszámú napozószerkeket használjunk, ezek már az ibolyántúli sugaraktól védik a bőrt. Akkor se menjünk napra kellő védelem nélkül, ha már van alapszűnőnk, ilyenkor kisebb faktor számú naptej, napolaj is elegendő. Napozás után használjunk bőrnugtató krémet, amely megszünteti a feléget okozta kellemetlen érzést.

Fontoljuk meg az orvosok óvatosságra intó figyelmeztetését, hiszen egészségünk érdekében "ijesztgetnek" bennünket.

Kiss Ágota

POSTALÁDÁNKBÓL

DAMJANICH TÁBORNOK A VÁDLOTTAK PADJÁN?

(Válasz Lukács Gábor Úr májusi levelére.)

Azt állítja a népi szólás, hogy vannak olyan emberek, akik "még a káka is csomót keresnek".

E bölcsességgel tökéletesen egyetértek, de ott bujkál bennem az a gondolat is, hogy előbb-utóbb gyanússá válik az a "káka", amelyen mindezek ellenére keresik a csomót.

Lukács Gábor Úr levele juttatta eszembe ezeket a gondolatokat, amikor is "keményen" megbírálta a Pro Pátria szövetséget, elsősorban a Damjanich Vörössipkásai expedíció turai eseményei miatt.

Ez a kerékpártúra az 1849-es, dicsőséges tavaszi hadjárat útját és csatáit igyekszik végigjárni mintegy kéttucat résztvevővel, kegyelettel és tisztelettel emlékezve e dicső korszaknak.

A történészek állítása szerint a tápióbicskei győztes csata után április 4-én indult útjára ez a hadjárat, hogy nemzeti történelmünk legdicsőbb eseményeként emlékezzünk majd rá, mindaddig, míg maga él e földön. Szegegy Damjanich nem tudhatta, hogy 9 és fél évtized múlva egy másik történelmi esemény is lezajlik majd e napon a Duna-Tisza vidékén, bár ez utóbbi dátum nem egészen pontos, mivel bizonyos történészek magyarázata értelmében csak egy izgulós szovjet marschal, kissé elhamarkodott jelentése alapján nevezték ki e napot ünneppé.

Turán 1993. április 4-én a Szele Andor síremléknél és a 48-as emlékműnél egyáltalán nem ez utóbbi eseményre emlékeztünk. A tápióbicskei győztes csata "megvívása" után a délutáni órákban a hozzánk érkező vörössipkás expedíció tagjait köszöntöttük nagy tisztelettel. Eről egyébként Lukács Úr is meggyőződhetett volna ha egy kissé közelebb jön a koszorúzási ünnepséghez és meghallgatja az ott elhangzott beszédeket. Vendégeinket az előző napon Jászberény főterén katonai Tamás miniszterelnökségi államtitkár köszöntötte és indította útnak. Április 4-én este a tévé félórás műsorban számolt be az eseményekről, másnap reggel pedig a Kossuth adón hallhatott róla tudósítást az érdeklődő.

A levélben szereplő másik probléma a vörössipka volt, amelyet a túra résztvevői viseltek. Ez azonban nem téveszthető össze a "piros sapkával", amely egy későbbi korszakban vált gyűlöletessé sok turai honfitársunk emlékeztében. Ha elsősorban ez váltotta ki Lukács Úr gyűlöletét - bizony nehezebb volna megcáfolni. Ennek ellenére nem lett volna helyes, ha a damjanichi vörössipkát zöldre, kékre, vagy éppen lilára változtattuk volna meg, mert úgy meghamisítottuk volna a történelmet csakúgy, ahogyan ezt már előttünk sokan megtették az elmúlt évtizedekben, években.

A Pro Pátria szövetségről csak annyit jegyeznék meg ismételtén, hogy egy 35 ezer tagot számláló új nemzeti gyermekszervezetről van szó, amely nem tartozik egy párthoz sem, teljesen ideológia-, politikamentes és feladta hazánk, szülőföldünk felfedezésére, megismerésére inspirálni a szövetség tagjait, hazaszerető, tisztességes embereket nevelni.

Ebben kérjük a pedagógusok, a szülők és minden tetterkész honfitársunk segítségét.

Takács Pál

TISZTELT SZERKESZTŐSÉG!

1992. november elején vágják ki a templomkert nagy fáit, mely eseményről a Turai Hírlap csak 1993. márciusában számolt be, az Öreg és beteg fák kivágása című cikkben.

Nincs jogom kételkedni a cikk szerzőjének szakvéleményében, utólag ez már ügysem segítene. (Nekem úgy tűnt, hogy sem a templomkert, sem a temető fái nem voltak még annyira öregek, betegek, félszázadok, hogy ne lehetett volna megkegyelmezni nekik.)

A kastélykertben sokkal öregebb fák állnak, de még ezek sem betegek. Fél évszázada senki sem gondol arra, hogy ezek utánpótlásáról is gondoskodni kelljen már, pedig Pest megyében kevés az ilyen nagy, értékes parkosított terület. Nem lehetne kezdeményezni a kastélykert természetvédelmi területté nyilvánítását?

Sajnálatos, hogy a turai utcákon sokkal kevesebb a zöld növényzet (fű, fa), mint más településeken, és még ez a kevés is napról napra fogy. Miért?

Tisztelettel:

Tóth László

TISZTELT SZERKESZTŐSÉG!

A Turai Hírlap 1993. áprilisi számában Lukács Gábor úr írását kívánom saját ismereteimmel bővíteni. Azt az egy mondatát, amely úgy kezdődik: "A második világháborúban az oroszok elől elmenekültek..." kiegészítené. A továbbiakat mind valósnak fogadom. Hazakerülésem után én is voltam dr. Várkonyi József állatorvosnál kezelésen sérüléssel.

1944. nyarán a hadköteles (tartalékos) tanítók, tanárok katonai szolgálatot teljesítettek, a kántor is. (A kortársak közül ezt tanúsítja Chikán Ernő, még köztünk élő ny. tanár)

Az orvosok, dr. Molnár Pál és dr. Főző József is katonák voltak: dr. Sándor János köztudottan a fronton volt. Dr. Molnár Pál a Honvéd Kórházban teljesített szolgálatot, ünnepen, ha itthon volt, rendelt is. Helyettese debreceni orvos volt, a front közeledtével ment el. Dr. Főző József a kassai hadikórházban teljesített szolgálatot feleségével együtt.

A kiűresítési parancsot kb. tíz nappal a front ideérkezése előtt hirdették ki. Ez úgy történt, hogy a Községőrség felsorakozott egy német katonai egység s a parancsnok tolmács útján felszólította a lakosságot a község elhagyására. Ekkor Lakó Károly ig. tanító fellépett a parancsnok helyére és erőles szóval felszólította a lakosságot, hogy a parancsnok ne engedelmességedjenek, ne hagyják el otthonaikat. Így sikerült a kiűresítést megakadályozni. (Ezt tanúsítja id. Erdélyi István ny. postás.)

A háború elmúltával ki korábban, ki később hazakerült. Dr. Molnár Pál lakásán sem ajtó, sem ablak, sem berendezés nem volt. Idegen helyen kellett szükségből meghúzódnia. Dr. Főző József Tóth Péter bácsi udvari nyárikonyhájában kapott lakhelyet, itt vészelte át súlyos betegségét is. A tanárok, tanítók, a volt katonák többsége hazajött és bekapcsolódott az iskolai munkába. Nagy lelkesedéssel vették birtokba a kastélyt, amelyben létrehozták a polgári iskolát.

Később a pálmaházat iskola-kápolnának akarták rendbehozni. Ezt a gondolatot az akkori tanári kar többsége támogatta. Az oltár is elkészült, de a hatóság megtiltotta, az átvezető ajtót befalazták. Az oltár ki lett mentve, az alsórészét alkalmilag a templomban most is használják.

Az említett orvosok mind elhunytak, az akkori tanárok közül már kevesen élnek. Ezt a visszaemlékezést az elhunytak emlékének tiszteletére írtam.

Tura, 1993. május 31.

Lukács Vilmos

MAGYARÁZKODÁS HELYETT

Többen gyanúsítanak azzal, hogy én írtam a Mai Nap április 26-i számában a Turáról szóló cikket, "A letarolt Tura" képaláírással. Nem én írtam, én ilyen durván nem szoktam fogalmazni, különösen akkor, ha tudom, hogy sokan elolvassák. Valami közöm mégis van hozzá, ezért elnézést kérek mindazoktól, akiket a cikk szövege esetleg megsértett. A fotók azonban tölem származnak, azokért vállalom a felelősséget.

A cikk megszületésének hosszú története van, amit most megpróbálok röviden leírni.

1991. szeptemberben küldtem első levelemet a Településfejlesztési Bizottságnak, hogy felhívjam az új önkormányzat figyelmét néhány káros jelenségre, elsősorban a természeti értékek több évtizede tartó, a szakmai hozzáértés hiányából eredő pusztulására. Leveletem bőségesen illusztráltam színes fotókkal, melyekről már egy 10 éves gyerek is jól látja, hogy a turai utcákon sokkal kevesebb a zöld növényzet (fű, fa), mint más településeken.

1991-ben nem kaptam választ, ezért a következő évben is írtam néhány hasonló levelet, de ezeket már a képviselő-testület általam személyesen is ismert tagjainak címeztem. (A levelekben nem mulasztottam el megköszönni az épülő gázvezetékét, Turán élő szüleimre gondolva.)

1992-ben sem kaptam választ. Talán érthető, hogy a temető és a templomkert szép nagy fáinak kivágása után már megijedtem, hogy a kastélykertről is hasonló sorsra jut. Ezért bátorkodtam újabb levelet írni, de már nem egyedül, hanem több, szép környezetre vágó személy aláírásával. Erre a levélre kaptam a gyors és megnyugtató választ Tura polgármesterétől, amit a helyi lapnak küldött levélben is megköszöntem (1993. február).

Ezek után már nem értem, hogy miért fogy még mindig a zöld növényzet a turai közterületekről, és miért szaporodnak az oda nem illő "dísztarvak": most éppen a használt gumibroncsok (autó- és traktorkerekek) dívjai virágzik.

A mások által is aláírt levelemet látta a Mai Nap egyik - Turát jól ismerő - munkatársa 92. decemberben, így jött létre a cikk, aminek közzétételét a szerkesztőség megvárta a tavaszt.

Tóth László

(1021. Budapest, Hűvösvölgyi út 101.)

KÖLES "VAZUL" JÓZSEF festő

első önálló kiállítása Turán
1993. május 28. - június 13.

**Pálffy Katalin, szobrászművész
megnyitóbeszéde:**

**Tisztelt Turaiak,
Kedves Barátaim!**

Mint Budapesten élő hatvani, igen gyakran teszem meg a két város közötti utat. A megunhatatlan élményt árasztó Galga-völgy mindig csodálattal tölt el. A hegyek itt már dombokká szelődülnek, és finoman ölelkeznek az alfölddel. Ez a természeti szépség az égieteket is megbabonázhatta, hisz igen gazdagon árasztották el vidéküket tehetségekkel.

Az első alkalommal, mikor itt jártam Turán, egy festő barátómet jöttem meglátogatni. Évek múlva a villányi művésztelepen ismerkedtem meg a szintén turai származású operatőrrel, aki azóta talán a legjelentősebb egyénisége lett a magyar filmművészetnek. Ugyancsak idevalósi egy jónévű művészettörténész és egy neves grafikus is.

Most egy ifjú tehetséget jöttünk köszönteni, első bemutatkozása alkalmából.

Egy évtizede, hogy Józssival találkoztam a kökényesi alkotótáborban, majd a Hatvanban működő képzőművészeti körnek voltunk mindketten szorgalmas látogatói, más-más minőségben. Azóta az eleven kisfiúból fegyelmezett alkotó lett, képzőművészeti érdeklődése alapján.

Az energia megszelídült, az elvégzett munka tiszteletet követel. Egy embert művészeti vonzalma két felé irányba viheti el, ha azt műveli. Az egyik, ahol csak az ösztönöségnek ad helyet az alkotó, így születnek a naív művek, ez a népi művészet. A másik út az értelem és érzelem helyes arányainak megtalálása a kemény szakmai felkészültség alapján. Ez a jó értelemben vett profi művészet. "Csakis felfegyverezve, az esztétika és szellemi minőség vértetében foghatok ecsetet" - vallja Tóth Menyhért az ugyan paraszti életet élő, de magas intellektussal festő nagy művésznünk.

Józszi ez utóbbit, kétségtelenül az összetettebb, nehezebb megoldást választotta. A jelenlegi és elkövetkező idő a kemény studiumok nem éppen látványosnak nevezhető időszak. Kívánok erőt, ehhez a nehéz folytatáshoz, de mindig vezéreljen, hogy a tehetség Isteni kegyelem, amivel el kell majd számolnod.

Engedjétek meg, hogy néhány szót szóljak barátaimhoz, a Köles szülőkhöz. Mint hasonló helyzetben lévő anyuka, pontosan tudom mit jelent és főleg jelentett egy deviáns (deviáns=itt: nem megszokott viselkedésű /a szerk.megjegyzése/) gyermek nevelése. "Ótom a vadakat, hogy szebb legyen a világ", hangzott el az ihlető mondat, és megszületett Mécs László egyik legszebb verse:

"Vadócba rózsát oltok,
hogyan szebb legyen a föld."

Ez a gyönyörű két sor engem mindig a szülői feladatra emlékeztet, ami ha minőséget akarunk elérni különösen kemény és következens munkát igényel. Számomra példa értékű a ti szülői munkátok, és mi lenne a szebb bizonyíték erre, mint ennek a kiállításnak a megszületése.

Gratulálok Mindannyiőtoknak!

TURAI JUNIÁLIS 93' (előzetes)

Immár on hagyományyszerűen június utolsó vasárnapján rendez meg a Vigyázó Kör a SZABADSÁGNAPI megemlékezést és szórakoztató rendezvénysorozatot.

A nap programja az előző évekhez hasonlóan alakul. E jeles nap eredője és ihletője az emlékezés és a FELSZABADULT öröm.

Az idén harmadik alkalommal gyűlünk össze örülni - reméljük - ismét családi meghittségben.

91. júniusának vége a sóhajok, a megkönnyebbülés és a harangzúgás ideje volt. A történelmi élmény nagyszerűségéből néphagyomány született s egyre inkább kulturális találkozó, mely az elmúlt 2 év alatt fokozatosan elveszítette politikai-ideológiai jellegét.

(Persze lehet, hogy az idén is lesznek, akik nem örülnének együtt velünk: aberrált kínvigyórral az arcukon figyelik a turai emberek jókedvét, s keseredően erőltetett cinizmussal pusmoghatnak valamit a "mellődöntő magyarokdásról". Ők azok akik nem értenek semmit a történelemből, a moráliból és az emberi lélekből. Rájuk is áll, amit hajdanán a Bourbonokról mondtak: "semmit sem tanultak, semmit sem felejtettek." Számukra ez a nap gyásznapi: ők a "szovjetlelkű magyarok".)

A szervezők az idei juniálison is gazdag választékot kínálnak. Az előzetes nagy érdeklődésre való tekintettel az alábbiakban vázlatosan közöljük a rendezvénysorozat programját:

Fellépnek:

a Turai Gyermekek Néptánc-csoport, a Kék Szivárvány Együttes, a Nyugdíjas Népdalkör, Diligensné Takács Judit Gyermekek Színjátékos csoportja, a Galgahévízi Néptáncgyűttes és zenekara, Maczkó Mária népdalénekes.

Hallhatunk Jazz-rockot és rézfúvósokat is. Szerepel majd cigány folklór együttes, és természetesen lesz TOMBOLA is.

Sor kerül majd a kispályás labdarúgó torna eredményhirdetésére, s bizonyára sokakat elszórakoztat majd a játékos, humoros vetélkedő is.

A JUNIÁLIS ünnepi szónoka: Tóth Sándor író, költő (országgyűlési képviselő).

Műsorvezetők: Király Boglárka és Lajos Lilla.

Rendező: Tóth Péter László.

Mindenkit szeretettel vár a Vigyázó Kör egyesület!

Az esti órákban - a rendezvény zárásaként - hajnalig tartó utcából veszi kezdetét. A mulatozásban lankadók sörrel, paccallal, háziborral és kolbással pótolhatják elvesztett kalóriáikat. (A vendéglátás szervezői a Kézilabda Szakszövetség tagjai, élükön Szilágyi Józseffel.)

- Tehát, a mielőbbi viszontlátásra: június 27-én, vasárnap délután 4 órakor a Köztársasági úti iskola udvarán.

Kálna Tibor

A NYUGDÍJAS KLUB HÍREI

Május 1-én a mátyásföldi kultúrházban szerepelt a turai Nyugdíjas Klub.

Május 14-én Szentendrére látogattak el, az ottani Nyugdíjas Klub megalakulásának 5. évfordulója alkalmából. A Duna parti Művelődési Ház kicsinynek bizonyult a sok résztvevőtől. A műsor után turai népviseletbe kimentünk a főtérre, ahol a sok külföldi turista fényképezett le bennünket.

Május 29-én Pest megyei Nyugdíjas Találkozó volt Nagykövetségben. Csoportunk is fellépett a csodálatos környezetben. Körülbelül 60 csoport szerepelt, akik közül a turaiaknak volt az egyik legnagyobb sikere.

Június 6-án Pécsre szerveztünk kirándulást 45 taggal. A résztvevők sok szépet láttak és nagyon jól érezték magukat.

Köles Istvánné - Győri Istvánné

A Szerk. megjegyzése:

A Nyugdíjas Klub tagjai június 12-én szombaton kitakarították a Házasságkötő terem előtti parkot, amiért köszönetet és elismerést érdemelnek.

néhány szó a BIOGAZDÁLKODÁSRÓL

Mint azt mindenki tudja (és egyre inkább érzi is) környezetünk szennyezett, az ipari termelés által kizsákmányolt, sajnos. De nemcsak az ipar képes rablógazdálkodást folytatni. A mezőgazdaságban, a mennyiségi elvtől vezérelve felhasznált, óriási mennyiségű műtrágya, vegyszer, és mérgező anyagok hatására talajaink savanyodnak, természetes tápanyag tartalmuk lecsökkent, az előállított termékek toxikus anyag tartalma magas.

A biogazdálkodás és hazai apostola a BOKULTÚRA EGYESÜLET fentiek ellen, környezetünk harmóniájának visszaállítása, és egészségünk megóvása érdekében kíván tevékenykedni.

Mi is az a BIO, ÖKO, vagy ALTERNATÍV-GAZDÁLKODÁS?

Sokan e szavak hallatán kukacos almára, elhanyagolt kertre gondolnak. Ez így nem igaz! Valójában egy környezetbarát, előrelátó, takarékos gazdálkodási formáról van szó. A "bio-sok" komplex, a szerves anyag körforgását biztosító, vegyi anyag mentes, mezőgazdasági termelést folytatnak. Ez magasabb szintű elméleti felkészültséget és gondosabb munkavégzést igényel.

A biogazdálkodásnak három lépcsőfokát különböztetjük meg.

- I. Naturalisztikus: környezetbarát, nincs ellenőrzés a gazdálkodó maga szavatolja termékei minőségét.
- II. Biológiai minőség: ellenőrzött körülmények, a hazai és nemzetközi előírások betartása, a Biokultúra Egyesület védjegye és oklevele szavatolja a minőséget.
- III. Biodinamikus: Rudolf Steiner által létrehozott elméleti alapokon nyugvó, a természet egészével 100 %-os összhangban lévő. A Biokultúra Egyesület védjegye szavatolja a csúcs minőséget.

Mit adhat nekünk (fogyasztóknak és termelőknek) a biogazdálkodás:

- a mennyiségről a minőségre való áttérést
- mérgező anyag mentes környezetet
- káros anyag mentes termékeket, élelmiszereket
- a talajt nem kizsákmányoló termelést
- a magyar termékek becsületének visszaállítását
- régi paraszti alapokon nyugvó, a mai legfejlettebb marketing tevékenységgel párosított eredményes gazdálkodást
- végsősoron pedig egy szebb, tisztább, és alattomos kóroktól kevésbé sújtott világot.

Akinek a téma felkeltette az érdeklődését a Polgármesteri Hivatal 4.sz. irodájában kaphat további felvilágosítást.

Tura, 1993. május 21.

*Orbán Imre
mg-i. ügyintéző*

SPORT

1993. május 26.-a Challenge Day, A Kihívás Napja Turán

Ez a nap a nemzetközi szabadidős sport fesztiválja, ünnepnapja. 10 évvel ezelőtt indult ez a mozgalom Kanadából. Azóta 21 ország közöttük Magyarország is csatlakozott hozzá. Tavaly Magyarország az előkelő első helyet szerezte meg. A mozgalom célja a részvétel és a szabadidős sportra irányítani az emberek figyelmét egészségük érdekében. Nagyon fontos lenne legalább hetente 2x-i, 3x-i rendszeres szabadidős sporttevékenység, mely a munkát minden elé helyező emberektől (szemlélet) életmód szemléletváltást igényelne. idén Magyarországon 488 település csatlakozott a "Kihíváshoz". Tura versenyen kívül vett részt. A kihívásra megmozdultak az óvodák és az iskola. Lelkes szervezkedés vette kezdetét. Elérkezett a várva várt nap. Már az időjárás is kihívást jelentett, szerencsénkre nem esett az eső, de a meleg szinte elviselhetetlen volt. Délután az iskolákban és az óvodákban játékos sportvetélkedők versengések voltak. nem a győzelem, hanem a minél nagyobb létszámú részvétel volt a fontos.

12 órára mindenki beérkezett a piacra, ahol a gyerekek a Brendimpextől kapott 180 db 2,25 l-es ingyenes colával csillapíthatták szomjukat. Köszönjük!

A Polgármester rövid köszöntője után sportnap, gyermeknap ajándékműsor szórakoztatta az érdeklődő résztvevőket.

A délutáni program a Köztársaság úti Iskolában folytatódott. Tanár-diák kézilabda és foci mérkőzések, majd magas színvonalú karate és tornabemutató következett. Párhuzamosan folyt a családi vetélkedő és FOCI KUPA. A családi vetélkedő győztese a Pásztor család. A FOCI KUPA-t a GALGA ÁFÉSZ csapata nyerte.

E vidám sportnap diszkóval, tánccal zárult...

Köszönjük a szponzorainknak, hogy adományaikkal támogatták a Falusportnapot és lehetővé tették értékesebb díjak, ajándékok vásárlását és a gyermek és sportnap műsort a gyermekek számára.

Szponzoraink: Baranyi és Fiai, Brendimpex, Export-Import Kereskedelmi Kft., piactéri Büfé-Falatozó, Cukrászda (ABC melletti), Diófa Büfé, Élelmiszer (piactéri), Fortuna, Galga ÁFÉSZ, Galga Gyöngye, Galgamenti Szövetkezet, Kamilla Gyógynövény, Kék páfrány, Virágbolt (piactéri), Lakástextil, Midi Butik (piactéri), Műszaki Áruk Szerelvénybolt (piactéri), Pipacs Büfé, Poli Üzletház, Queen Ajándék-Illatszer, RO-LA Kft Nyomda Valkó, Sláger ABC, Sportland, Szomjas Krokodil, Trincs Büfé, Tarcsi Lajos Óvodás szülő.

Szponzoraink között 5 üveg pezsgőt sorsoltunk ki.

Nyertek: Fortuna, Midi Butik, piactéri Élelmiszer, Szomjas Krokodil és a Trincs Büfé.

Ahhoz, hogy ez a nagyszabású sportesemény Turán is megvalósulhatott a háttérben mozgó szervezők lelkes, áldozatkész munkája tette lehetővé, melyből oroszánrészt vállalt Köles Tiborné (Csányi Magdi) továbbá az Általános Iskolában Jónás Sándor, Hubert Zoltánné, Tóth G. Katalin, az új óvodában Kiss Ernőné, Kastély óvodában Mátyás Mária, Tóth Józsefné, Szabó Éva.

Köszönjük a szervezők munkáját is és kívánjuk, hogy jövőben sem csökkenjen lelkesedésük.

Reméljük ha jövőre lesz kihívás napja Turán, minél többen vesznek részt 15 perc sporttal egészségünkért, településünkért.

DSK

ATLÉTIKA

3 PRÓBA (60 m-es futás, távolugrás, kislabdahajtás)

3-4 osztályosok

V. 14. Körzeti verseny

Lány csapat: I. hely egyéniben 1. Kovács Éva

Fiú csapat: I. hely egyéniben 3. Duka József

V. 28. Megyei területi verseny

Lány csapat: II. hely

Fiú csapat: III. hely

Lány csapat: Bíró Szilvi, Gulyka Renáta, Kovács Évi, Juhász Gabi, Muzsik Ildi, Dienes Zsuzsi.

Fiú csapat: Gólya István, Diós Dániel, Bangó László, Duka József, Makádi Richárd, Kiss Gábor.

4. PRÓBA (60 m-es futás, távolugrás, kislabdahajtás, 400 m-es futás)

5-6 osztályosok

V. 14. Körzeti verseny

Leány csapat: I. hely, egyéniben I. Galambos Edit

II. Tóth Éva

Fiú csapat: I. hely, egyéniben I. Szilágyi Szilárd

II. Hubert Norbert

V. 28. Megyei területi verseny

Leány csapat: II. helyezés

Fiú csapat: III. helyezés

Lány csapat: Zagoni Szabó Éva, Bakos Mária, Tóth Éva, Galambos Edit, Áts Noémi, Kiss Edit

Fiú csapat: Szilágyi Szilárd, Hubert Norbert, Tóth Gergely, Jónás Sándor, Tóth M. Balázs, Kátai Krisztián, Bata István

FOCI

ORSZÁGOS TERÜLETI VERSENY (Salgótarján 1993. május 22-23.)

Eredmények: Tura - Tatabánya 1-0 Gól: Szilágyi Ákos
Tura - Salgótarján 1-2 Gól: Tóth Zs. István
Tura - Budapest (FTC) 1-2 Gól: Pécsi István

Sorrend: 1. Salgótarján 2. Budapest 3. Tura 4. Tatabánya

SZÉP VOLT FIÚK!

KSK

LABDARUGÓ SZAKOSZTÁLY

BAJNOK A SERDÜLŐ

Eddig nem közölt eredmények:

Tura - Kistarcsa 2-1 Gól: Sukaj Zs., Bata B.
Tura - Erdőkertes 7-0 Gól: Babinecz G. (2), Pécsi I., Király Z., Láng J., Pázmándi Zs., Csoma G.

Zsámbok	- Tura	1-4	Gól: Sukaj Zs. (2), Vidák Z., Pécsi I.
Vácszentlászló	- Tura	0-8	Gól: Pécsi I. (3), Fodor S., Vidák Z., Sukaj Zs., Kuti L., Tóth Zs.
Kartal	- Tura	0-1	Gól: Láng J.
Tura	- Isaszeg	0-0	

A serdülőcsapatunkat 8 éve szerepeltetjük. A folyamatos munka gyümölcse ez évben érett be. A 2 évvel ezelőtti 3. a tavalyi 2. helyet követően ez évben magabiztosan nyerték 13-15 éves srácaink a bajnokságot. (Az eredményt mellátó, elemző részletes beszámolóval következő számunkban jelentkezünk.)

Felnőtt és ifi eredmények:

Felnőtt ifi	Péteri	- Tura	2-1	0-2	
	Gól: Rózsavölgyi S.	Gól: Sallai Z., Lakó A.			
	Tura	- Hernád	2-0	10-0	
	Gól: Tóth B, Ószi Cs.	Gól: Tóth Á. (2), Csoma L.			
	Gyömrő	- Tura	0-1	6-0	
	Gól: Lípcei Z.				
	Tura	- Süllyap	2-1	0-3	
	Gól: Ószi Cs. (2)				

A Magyar KUPA-ban Kartal Megye I. osztályú csapatát kivéve jutotunk az országos táblára további 9 Pest megyei csapattal együtt.

KÉZILABDA

Az ígért tavaszi eredmények

Női ifi

Nagymaros	- Tura	5-7	legjobb dobó: Kiss T. (7)
Tura	- Gődöllő	10-22	legjobb dobó: Kiss T. (6)
Verőce	- Tura	26-8	legjobb dobó: Kuti Sz. (3), Kiss T. (3)
Tura	- Veresegyház	7-21	legjobb dobó: Péli A. (3), Kiss T. (3)
Isaszeg	- Tura	33-8	legjobb dobó: Kuti M. (4)
Tura	- Maglód	10-12	legjobb dobó: Kuti M. (5)
Tura	- Erdőkertes	8-13	legjobb dobó: Hóka A. (3), Magy Á. (3)

Női felnőtt:

Nagymaros	- Tura	17-9	legjobb dobó: Vandornyikné (6)
Tura	- Vác 1	6-20	legjobb dobó: Patakiné (9)
Verőce	- Tura		
Isaszeg	- Tura	33-10	legjobb dobó: Vandornyikné (4), Patakiné (3)
Tura	- Maglód	10-12	legjobb dobó: Vandornyikné (7)

A fenti eredményekkel a megye bajnokság északi csoportjában az 5. helyen végeztek lányaink, ezután helyosztóra került sor a déli csoport 5. helyezettjével a 9-10. helyért.

Tököl	- Tura	25-13	legjobb dobó: Vandornyikné (8)
Tura	- Tököl	15-24	legjobb dobó: Vandornyikné

Tóth M. Imre
sportügyi ea.

KISPÁLYÁS LABDARUGÓ BAJNOKSÁG

A 4. FORDULÓ EREDMÉNYE

ZÖLDEK	- FÓNIX	10-1
ORANGE	- AMATŐR	15-2
OLIMPIC	- BARÁTSÁG	3-2
YOUNG BOYS	- KROKODIL	2-8

AZ 5. FORDULÓ EREDMÉNYEI

ORANGE	- KROKODIL	1-1 (1-1)
	Gl.: Bíró M. ill. Pásztor Pú	
AMATŐR	- ZÖLDEK	1-9 (1-3)
	Gl.: Deák Cs. ill. ifj. Berkes L. 3. Kasa B. 2. Bajkó I. 2. Berkes L. Varga I. öng.	
BARÁTSÁG	- YOUNG BOYS	8-0 (2-0)
	Gl.: Tóth L. 3. Szabó I. 3. Nagy R. Gyenes I. öng.	
FÓNIX	- OLIMPIC	4-0 (2-0)
	Gl.: Diós J. 2. Dolányi M. Pásztor S.	

A BAJNOKSÁG ÁLLÁSA

1. KROKODIL	5	4	1	-	28	-	10	9
2. ZÖLDEK	5	4	-	1	42	-	6	8
3. OLIMPIC	5	4	-	1	23	-	8	8
4. FÓNIX	5	3	-	2	19	-	15	6
5. ORANGE	5	2	1	2	38	-	18	5
6. BARÁTSÁG	5	2	-	3	19	-	12	4
7. AMATŐR	5	-	-	5	7	-	39	0
8. Y. BOYS	5	-	-	5	5	-	63	0

A GÓLLÖVŐLISTA ÉLMEZŐNYE

14. gólos Szilágyi J. (Zöldek)
11. gólos Bíró F. (Orange)
9. gólos Berkes L. (Zöldek)
Horváth I. (Krokodil)

Az Orange - Amatőr Mérkőzés Góllövői hiányoznak.

TÁJÉKOZTATÓ

az építési engedély kérelem mellékleteiről

- Műszaki terv
 - családi ház esetében legalább 5 pl
 - egyéb épület, építmény esetében legalább 3 pl
 - M=1:100 méretarányban
- Műszaki leírás
A műszaki terveknek megfelelő példányszámban.
- Tervezői helyszínrajz
M=1:1000 méretarányban a műszaki terveknek megfelelő példányszámban, a helyszínt tükrözően kell elkészíteni.
- Tulajdoni lap másolat
1 db, mely 3 hónapnál nem lehet régebbi.
- Térképmásolat
1 db, mely 3 hónapnál nem lehet régebbi. A 4. és 5. pontban felsoroltak beszerezhetők a FÖLDHIVATALBAN.
Címe: Gődöllő, Ady Endre sétány 60.
Fétfőn: 8.30-18 óráig
Szerdán: 8.30-15.30 óráig
Telefonszám: 06-28-320-520
- "kérelmi úrlap", melyet a tervező ad, esetleg a títustervvel együtt lehet beszerezni.
- Tervezői nyilatkozat: 1 pld
- Felelős műszaki vezetői nyilatkozat:
Felelős műszaki vezetői nyilatkozat kell, ha az épületet a család házilagosan építi, de a szakszerűségéért a felelős műszaki vezető garanciát vállal.
- Illetékek:
Lakóépület építése, bontása, használatbavétele-illetékmentes.
Zártkerti épület és elárúsító pavilon építése esetén: 1.000.- Ft
- használatbavétel esetén: 500.- Ft
Melléképületek, kerítés és zárt szennyvíztároló esetén 400.- Ft
Fellebbezések illetéke 600.- Ft

Polgármesteri Hivatal ügyfélfogadási rendje:
Hétfő: 8.00-12.00 és 13.00-16.30 óráig
Szerda: 8.00-12.00 óráig
Csütörtök: 8.00-12.00 óráig

Címünk: Polgármesteri Hivatal Műszaki Csoportja
2194. Tura, Petőfi tér 1. fszt. 3.
Telefon: 06-28-330-789/18

Kérjük az építkezőket, hogy ha tájékoztatónkkal kapcsolatosan valamilyen probléma merül fel, szíveskedjenek (félfogadási időben) Műszaki Csoportunkat felkeresni.

Műszaki Csoport

Ismét megnyitja kapuit az aszódi volt VOLÁN-telep

Ajánlatunk:

- Fuvarozás: szállítást vállalunk darus teherautóra, fűtőolaj házhoz-szállítás, munkás szállítás, stb.
- Autósok részére: üzemanyag forgalmazás - akciós árakkal valamely üzemanyagnál júniusban 5.- Ft-tal olcsóbban tankolhat
- Építkezők részére: építőanyag megrendelhető gyári áron házhoz-szállítással együtt
- Egyéb szolgáltatással állunk Önök rendelkezésére.

Győződjön meg róla érdemes betérni.

Nyitva: minden nap: 6-22-ig.

Árukiadó jelentkezését várjuk.

RÖVID HÍREK

Áprilisi számunkban írtunk a március 15-i ünnepekről. Őszintén sajnáljuk, hogy a cikkből kimaradt PÁSZTI PÉTERNÉ neve, aki készséggel vállalta a három huszár-mente tervezését, szabását, varrását - minőségi kivitelben.

Elnézését kérjük!

Rajzpályázat: Aszódi Helyőrségi Klub által meghirdetett "Élet a Földön" c. gyermekpályázaton iskolánk tanulói az alábbi helyezéseket érték el:

Szabó Hajnalka (5. c. oszt.) : I. helyezés
Kajtor Anikó (5. a. oszt.) : II. helyezés
Tóth Gabriella (6. a. oszt.) : III. helyezés
Kálna Natália (II. sz. óvoda) : II. helyezés

Gratulálunk a nyerteseknek és felkészítő tanárnőjüknek!

(a szerk.)

Június 5-én délelőtt a cserkészőrsvezetők felkeresték a temetőben nyugvó cserkészelődjeiket és sírjukon elhelyezték a kegyelet virágait.

A szépen rendezett sírok mellett együtt imádkoztak az elhunytak hozzátartozóival. Ugyanekkor emlékeztek meg a cserkészház adományozójáról, Kuti Andrásról, aki 1983-ban hunyt el.

HIRDETÉS:

Tájékoztatom a nagyközségi könyvtár látogatóit, hogy a következő időpontokban szabadság miatt az intézmény zárva lesz:

1993. június 21-26-ig,
július 15-28-ig,
augusztus 9-14-ig.

Fónagy Attiláné könyvtáros

ZONGORA, TANGÓHARMÓNKA, SZINTETIZÁTOR OKTATÁST VÁLLALOK

Jelentkezés: Hétfőtől - péntekig: 8-15 óráig
Tel.: 06-28-330-790/36

A **TURAI CÍMER** kör alakú (25 és 40 mm átmérőjű) kitűzhető jelvényen kapható a piactéri Gyógynövény Boltban.

A Turai Hírlap vásárlási helyei:

Nagyközségi Könyvtár, Posta, Vasúti élelmiszer üzlet,
Piac Tér (Átsné), Piac téri Műszaki bolt,
Takarék Szövetkezet, Éliás Zoltán Tura, Petőfi tér 7.

TURAI HÍRLAP - Közéleti Havilap - III. évfolyam 6. szám
Kiadja a Turai Polgármesteri Hivatal
Felelős kiadó: Tóth István polgármester
Nytsz.: B/BHF/567/P/91.

Szerkesztőbizottság: Erdélyi Ágnes, Kálna Tibor, Köles Mihály
Sára Mihály

Felelős szerkesztő: Kuti József
Levél cím: Polgármesteri Hivatal, 2194. Tura
Készült: 600 példányban a RO-LA Kft. nyomda üzemében Valkón
Felelős vezető: Rózsavölgyi Sándor
Szedés, tördelés: Jandura István Gődöllő Éva u. 11.